

ఆంధ్రమిత్ర

3/1965

ప్రతి దినము ప్రకటింపబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

సంపుటము ౧౬ } చెన్న పట్టణము 1928-వ సం॥ మే నెల 3-వ తేది గురువారము } No. 27
Vol. 16 } శ్రీ విభవనామ సంవత్సర వైశాఖమాస శుద్ధ చతుర్దశి } సంచిక ౨౭

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగావ్యవారీచే వేలకువేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువు పోట్ల బాపును. పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును. పొట్ల బోగొట్టును. బెంకుల భేదించును. వాపుల చూపుమాపును. దగ్గును తగ్గించును. దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొలగించును. నొప్పులు తగ్గించును. విచేశము లలో సూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము అన్ని విధములగు నొప్పులకు సంజీవివంటిది. పంచభాష చీటీ చూచి కొనిన మోసము గలుగదు. చక్కని డబ్బితో నహా సీసా 1-కి 0-10-0 డజన్ 1-కి రు 6-4-0 లు. ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో

6, 7 తంబు శెట్టిపిథి, మద్రాసు.

249, ఫ్రేరిరోడ్డు, ఫోర్టు, బొంబాయి

ది ఆంధ్ర ఇన్స్యూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్, బందరు

ముఖ్యనివాయములు

- (1) కంపెనీకి మొదటి సంవత్సరములో 5000, రెండవసంవత్సరములో 28000 నికరాదాయము. (Surplus)
- (2) ఇంతవరకు మరగామువల్ల గానీ, మరేవిధమైనట్టిగానీ క్లెయిమ్ తీకపోవుట.
- (3) ఖర్చులు ప్రీమియము ఆదాయములో మొదటి సంవత్సరం 100 కి 82% రెండవ సంవత్సరం 50% రేమా కంపెనీలు మొదటి సంవత్సరములో నికరాదాయము (Surplus) కనుపరచుట ఆదరు. ఆంధ్ర ఇన్స్యూరెన్సు కంపెనీవారు అట్టిది మొదటి సంవత్సరములోనే చూపగలుగుట ప్రశంసనీయము" (స్టేట్స్ మన్ ట్రాస్టిక్) పలుకుబడిగల యేజంటు తీర్మానమీదను కమిషన్ మోదము కావలెను.

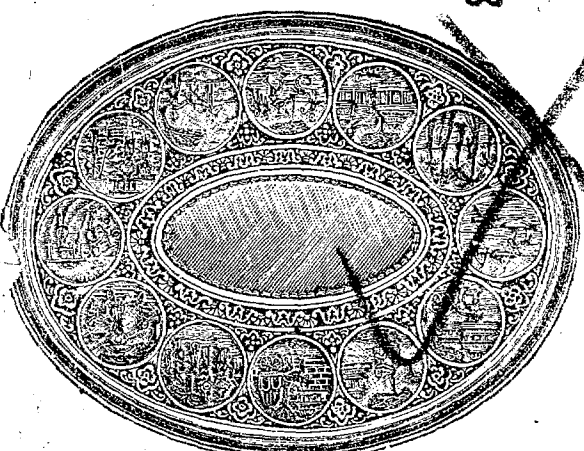
ప్ర. 4130.

యర్రమిల్లి మంగయ్య, కార్యదర్శి.

మాతో లావాదేవి చేసినవారందరు తృప్తినిజేంది

4347

ఆనందమును పొందుచున్నారను విషయమును గమనింపుడు

అందమైన ప్రేలు, కంచములు, తట్టులు స్వగ్రహములు మున్నగునవి అప్పటమైన వెండితో తయారుచేయబడి విక్రయమునకు సిద్ధముగా నుంచబడియున్నవి. ఈచిత్రము మీదు తెలుపబడిన దశావతారము తట్టధర రూపాయ ఎత్తు రూ 1-0-0 మాత్రమే. నీమ వెండికి పూచీ నియ్యబడును.

కొత్తా మునిరత్నం శెట్టి
అందు నన్ను

వజ్రములు, రత్నములు, బంగారు వెండినగల వక్రకులు, 217, వైసాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

సుప్రసిద్ధనాటకములు

(బి. లక్ష్మీకాంతకవి)

4718

సత్యహరిశ్చంద్రాయము	1-0-0
సాత్రాజితియుము (కృంగారసము)	0-12-0
చిత్రమాధవనాటకము (comedy of errors)	0-8-0
హాస్యరసప్రధానము (దంటు నుభావనాని)	
వివేకచూడామణి (శ్రీకంకాచార్యులు)	
(నుబ్రహ్మ్యభాగవతుల ఆధారిత వినోదము)	1-0-0
శ్రీకృష్ణకీతకము (నుబ్రహ్మ్యభాగవతులు)	0-1-6
భజగోవిందశ్లోకములు (నుబ్రహ్మ్యభాగవతుల) వద్యములతో	0-1-0
శ్రీ లక్ష్మీకృష్ణసహస్రనామము	0-1-0

విక్టోరియాడిపో, మైలాపూరు, మద్రాసు.

వక్రకులు

1

శ్రీ ముక్త్యల రాజాగారు సమస్తాయుర్యవృద్ధిపదము లనుకాశ్రియముగా శ్రద్ధతో తయారుచేయించి, అంతఃకరిత్యమునునట్లుచేయ దలపెట్టి ఆర్యసాయనసాలను నెలకొల్పి వారు. ఆయుర్యవృద్ధిపదము ధర్మయు యాచర్యులు వారము. కేటలాగు కొరకు వ్రాయండి. 1204

126 ఆర్యసాయనశాల ముక్త్యల గృహ.

రాజమోహన హోరాయలు

శ్రేష్ఠమయిన సువాసనగల తలనూనె

తలనొప్పి, నాడునొప్పి, చుండ్రు, ఆకాలముగా వెంట్రుకలు నెరయుట, శిరోవేడిమి మొదలగువాటిని వారించి మెదడుకు చల్లదనమును, బుద్ధికి బలమును, శక్తిని పెండ్లుకలను నల్లపరిచి వృద్ధినింపించును. 1 సీసా రు 1-0-0

8 సీసాలు రు 2-10-0

(6) 8851

వి. కె. ప. ఆంధ్రులో ఆయుర్యవృద్ధిపదము-వెరిచేపి (నెల్లూరుజిల్లా)

యునైటెడ్ ఇండియా లైఫ్ అన్యూరెన్స్ కంపెనీ లిమిటెడ్

పాలసీ ద్వారా డైరెక్టర్లు

పాలసీ ద్వారా నుండి ప్రకటించు పంపిణీకరణకు
ఉద్దేశ్యముగా 1928 సం॥ ఏప్రిల్ 21వ
తేదీన మీటింగు జరిపబడింది. ఆమెటింగునందు పాలసీ ద్వారా
డైరెక్టర్లు నెక్సుటాన నందున 1928 జరిగిన డైరెక్టర్ల మీ
టింగునందు వారికిన్న అధికార ప్రకారము ఏకగ్రీవముగా
యూనియన్ నమోదుచేసిన యుద్ధుల పాలసీ ద్వారా, పాలసీ ద్వారా
డైరెక్టర్లుగా 1928 సం॥ లో పాలసీ ద్వారా డైరెక్టర్ల ఎన్నిక
జరుగునంత వరకు ముందస్తు ఏర్పాటు గావించినారు.

(1) దివాన్ బహదూర్ టి. రాఘవయ్య, సి. ఎన్. వి.
మొంబరు, బోర్డు ఆఫ్ రెవెన్యూ, ప్రస్తుతం రిటైరుకుట నిద్రపడి
సెలవులో నున్నారు.

(2) బి. సీతారామారావు, బి. ఏ., బి. యల్, హై
కోర్టు నకిలు, ఉద్యోగము, మైలాపూరు, మదరాసు.

(బోర్డు ఆఫ్ డైరెక్టర్ల అనుమతికి లోబడి)

రిజిస్టర్ ఆఫీసు, స్టాక్ అండు కంపెనీ,
10 మాస్టర్స్ పిథి, మదరాసు, 30-4-28. మేనేజరు.

మాన ప్రోల్లాసిని మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)

వెలకులభము! (ప్రొఫెసర్లు ప్రత్యేకము) గురుమధికము!
శరీరములో ఉష్ణాధికముచే కలిగిడి ప్రత్యేకకాల
కీమాత్రలు దివ్యామృతము. అత్యధిక, అత్యల్ప, అత్యంతలు,
అగ్ని మాంధ్యము, అతిదాహము, క్లిష్ట, సర్వాంగముల
యందు బలహీనము, పిక్కులు, కార్యములు, కిరణము,
ప్రేక్ష, అనులు మొదలగువానియందు గలిగిడి నొప్పులను
బోగొట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్యమునకు దెచ్చును.

ఈమాత్రలు మేహవాహకపులను వెంటనేమాన్యును.
ఇందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. సుఖముగల ఔషధ
మగుటచేతను పరమహంసక్రియ యని చెప్పవచ్చును.
ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.

విరునామా:— (1078)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,

పోస్టు నిడుమోలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా,

దండోరా ఫుస్తకములు

రాజ్యము మనది అని ప్రజలు తిరగరాజ్యముగా
గ్రహించుటకు ప్రకటించబడు ఫుస్తకములు.

౧. తరుణ హిందూదేశము:—పరిశీలించుటకు ప్రభుత్వ
బహిష్కారమునకుగరించినది. మహారాజ సీతవేత్తయగు లాలా
లజపతిరాయ రచించిన ప్రపంచప్రసిద్ధిగన్న యంగిండియా
యనుగ్రంథమునకు తెలుగు. వెల ఒకరూపాయ.

రాజకీయవాఙ్మయమున నమూనామైన గ్రంథము:—
ఆంధ్ర యాత్రికతత్వము గ్రంథకర్త పంపూర్ణముగా దివిసా
డు. దీనిననువదించి ఆంధ్రలోకమునకు మహాపకారమొన
ర్చినాడు. హిందూ.

౨. శ్రీ సీతారామరాజు మరణకారము:—ప్రభుత్వ
ప్రతిక్షిప్త స్వాతంత్ర్యము ప్రకటించుకొన్న శ్రీ రామరా
జామరణకారము వివరించుచున్న పాటకం వెల ౪ అణాలు.
౩. ఆశాబిక్షలు పంపిన పక్షపాదుడు.

ఇట్లున్నవిగా విశ్వయ రాజకీయసమస్యలగుర్చి సా
రస్వతమును ప్రకటించుచున్న దండోరా కచ్చేరీ ప్రకటన
సీయమైనది. భారతి.

మేనేజరు దండోరాకచ్చేరీ రాజమహేంద్రవరము

పగుళ్లకు తెలము

వెల డబ్బీ 1-కి రు 0-6-0; వి. పి. తో 0-11-0

అరికాళ్లు, అలచేతులు, చర్మముకారకములను, శీతగా
లివలన పగిలిపోయియుండు, జలపుట్టుటయు సంభవించును.
తొలెలమును రాచిన పగుళ్లు మాని జలపోయి మంచించుకొను
కాగలదు. పగుళ్లనొప్పియునయ్యును. స్వల్పకాయము.

అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి - మదరాసు

యువకులకు సందేశము

సుభాష్ చంద్రబాసుగారి యువన్యాసము

‘బాలుకే పెద్దలు బిల్లిదుల్ వారె;
పెద్దలు మతిచెడి పిరికిచారుదురు’

బాంబాయి, మే 1:—వారిమన్ గారి యువన్యాసము జరి
గిన యువకులపక్షాన శ్రీయుత సుభాష్ చంద్రబాసుగారి టిట్లు
ఉపన్యాసించిరి:—

నేను దేశసేవకుదేసేగాని ఆగ్రాపవాదవతిగాన చెప్పినట్లు
దేశభంధు చిత్రంజన్ దాస్ గారిపాసము వాక్రమించుటకు తగిన
వాడనుకాను. దేశభాంధవుని కార్యక్రమము వనవరించుటకును;
వారియాశయముల సాధించుటకును నేనుప్రయత్నించుచున్నాను.
నేను మీవద్దకు భారతదేశీయసభావ్యోగీయుడనుగా వచ్చుట
తేదు. యువకులసమాజములో నొక పభుత్వముగా వచ్చు
చున్నాను. భారతదేశములో నే గాక ప్రపంచ
చములో నన్నిదేశములలోను యువకులయొద్దోగ జరిగినది.
మానవజాతి క్రొత్తపనులను క్రొత్త దృక్పథమున జూడ
ప్రయత్నించుచున్నది. ఇతర దేశములలో యువకులను నేను
చూచినాను. యువకులకు సంబంధించిన సమస్యలలో వారిక
క్రొత్త పద్ధతి నవలంబించుచున్నట్లు వాకు తోచినది. పెంలు
పూర్వతరములవారు కాలానుసరముగా ప్రవర్తించక, నెనుకం
జ వేయుచు వచ్చారని వారియభిప్రాయము.
పెద్దలు సాధించలేని సమస్యలను యు
వకులు సాధించినారు. జర్మనీలో పెద్దలు నిరంశువులుకొని
కాళ్లు పారబాసిన రోజులలో యువకులే ప్రత్యేకముగా జూపి
చనిచేసిరి. యువకుల దెప్పిచును నిరంశువులుకొని. అది
ప్రకృతికి విరుద్ధము. మునుపక్షకు గోచరము కాని క్రొత్తపద్ధ
తులను, నూతనోత్సాహమును యువకుల కుండుట సమాజము.
వాకుజూడ భారతదేశమే ఒక ప్రపంచముని తోచుచున్నది.
ఇచ్చట అన్నిజాతులు అన్నిమతములు సామరస్యమున నుండ
వచ్చును. వివిధభాషలు, కలసియుండవచ్చును. జాతీయత అంత
జాతీయతను విరద్ధముకాదని మనము దృఢావేశముగలము. ఇట్టి
స్థితి మనకు రాజకీయ ఆర్థికసంస్కారము లభించిన గాని
కలగదు.

సైమన్ సంఘమును బహిష్కరింపుడు

భారతదేశమునందంతట యువకులసంఘములను స్థాపించు
టవలనను సైమన్ సంఘమును బహిష్కరించుటవలనను మనకు
స్వాతంత్ర్యము లభించును. మన భవిష్యత్తు నిర్ణయించుటకు సా
ర్థ మెంట్లు సమర్థము కాదని సైమన్ కమిషన్ బహిష్కార
మువలన తెలియనగును. స్వయంస్థియనూత్రమే మనకును ఆం
గ్లేయులకును తగాదాలు కలగజేసినది. మన మొకరాజ్యాంగ
విధానమును నిర్మించి బర్లిన్ పాడ్ ప్రభువుకు జవాబివ్వ
వలెను. ఆంగ్లేయులను బహిష్కరించవలెను. ప్రస్తుతము
విదేశపంపుల నన్నిటిని బహిష్కరించుటకు మనము సమర్థు
లముకాము. ఆంగ్లేయులబహిష్కారము స్వాతంత్ర్య పోరాట
ములో మనకు గల దివ్యాయుధము. ఇట్లు చేయుటకు మనకు
పిల్లలుజూహుల సాయ ముండవలెను వారు వారి బాధ్యత
లను గమనించవలెను. కావున కాంగ్రెస్ కు మిల్లు
యజమానులకు ఒడంబడిక జరుగుట అవసరము కాంగ్రెస్
పిల్లు యజమానులు కార్మికులు కూడిన సైమన్ సంఘ బహి
ష్కారము విదేశపంపు బహిష్కారము పూర్తియగును.

సత్యాగ్రహము

స్వాతంత్ర్య పోరాటములో ఆఖరు సాధనము సత్యా
గ్రహము. ఉపన్యాసములు శిర్కానములు లాభములేదు. యు
వకుల సమాజములను విరివిగా స్థాపించి పని చేయవలెను. మన
కోర్కెలను ప్రభుత్వమువారు గమనించక తప్పదు. ఈ యుద్య
మమును తీవ్రముగా కొనసాగించి ప్రపంచములో నన్నిదేశము
లకును భారతదేశ యువకులు మార్గదర్శకు లయ్యెదరని నేను
కోరుచున్నాను. (శ్రీ. వెన్.)

టారిఫ్ బోర్డు విచారణ

రంగూను, మే 1:—టారిఫ్ బోర్డువారు నేడుదయము
ఇండ్లో బర్మా పెట్రోలు కంపెనీ ప్రతినిధియగు జేటుగారి
ని ఆటకు కంపెనీ తరపున కామిరానుగారిని రహస్యముగ విచా
రించిరి.

చెన్నై బజారు ధరలు

1928 సం॥ మే నెల 3-వ తేది గురువారము

1. ధాన్యములు

బియ్యముపస్తాలు		
మనుమ తెనాలి	6 42 1/2	12 12 0 14 8 0
నల్లారి	,, 14 4 0	15 0 0
శిల్పి	,, 15 0 0	17 0 0
కాగులు	క. 154	11 0 0 12 0 0
నవ్వులు	,,	20 0 0 22 0 0

2. ధాన్యముపప్పులు

కందులు అన్న 1-కి క 205	,, 15 0 0	16 0 0
నవగలు	,, 11 12 0	13 12 0
నవలు	,, 14 0 0	15 8 0
నవములు	,, 14 0 0	17 0 0
తొలలు	,, 11 0 0	11 8 0

3. నూనెపప్పులు

నవ్వులనూనె కా 1-కి	,, 150 0 0	155 0 0
నయ్య నూ 1-కి	,, 14 0 0	21 0 0
మిమక నూనెగవ్వ కా 1-కి	,, 50 0 0	52 0 0
చేరితో కొట్టిన	,, 45 0 0	46 0 0

జీన నూనెగవ్వ నూనె కా 1-కి 118-0 మిమక నూనె 110
అమడము కా 1-కి 102 0 0 104 0 0

4. చిల్లరపప్పులు

కాయనగవ్వ కా 1-కి	88 0 0	90 0 0
మారనగవ్వ	60 0 0	70 0 0
విరవకాయల(గుంటూరు) కా 1-కి	91 0 0	98 0 0
దరియాలు	,, కా 1-కి	91 0 0 98 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిపాయ ముంజు 1-కి	క 40,45	
కాళహస్తపాయకట్టు	,,	50,55
నెలము కా 1-కి	క 38 0 0	50 0 0
అమ్మచిక్కర అన్న 1-కి	,, 80 2 0	80 6 0
విరవము కా 1-కి	,, 28 0 0	60 0 0

5. ఇనుము

నల్లరకం కా 1-కి	,, 29 0 0	31 0 0
చదరం	,, 28 0 0	29 0 0
కత్తం	,, 28 0 0	29 0 0

6. నూలు

నం 20 తెన్ని నీలిరం	క 7 5 0	
నం 30 ,, కట్టారి	,, 4 9 0	
నం 24 ,, లాకి	,, 5 0 0	
నం 20 1/2 కట్టారి	,, 6 18	
నం 40 బామ్మర 10 కా	,, 10 9 0	
నం 44 సాండ్	,, 8 6 0	
నం 40 రాడి	,, 9 4 0	
నం 4 తెన్ని నీలిరం	,, 4 6 0	

7. దూది

బోంబాయి కామం 1-కి	క 879 0 0	
-------------------	-----------	--

8. లోహములు

నెండ్లి 100 కుం 1-కి	క 60 14 0	క 51 4 6
బంగారు కుం 1-కి	,, 21 0 0	22 0 0
నయ్య 1-కి	,,	18 8 0
ఇత్తడి కా 1-కి	,, 284 0 0	286 0 0
కాకి కా 1-కి	,, 284 0 0	288 0 0

రింగులు

అతితేలు స్వీట్లబాండ్ అలిబరండ్ సింహం
సీమా 1-గ్రాడి 20 క 6 0 0

,, నిలిక 1 కలి	1 12 0	
,, 14 కలులు	1 11 6	
,, 28 కలులు	1 11 0	
,, 56 కలులు	1 10 6	
,, 1 అందన	1 10 0	
దేక్కలు పాన్లుపాన్లతో అనా (బర్లిన్ రబ్బరు)	0 0 0	
కాగో 0 0	1 0 0	
కనక 4 0	1 0 0	

ఆంధ్రరత్న

ఫోటో-కె. వి. గోపాలకృష్ణ-గుంటూరు.

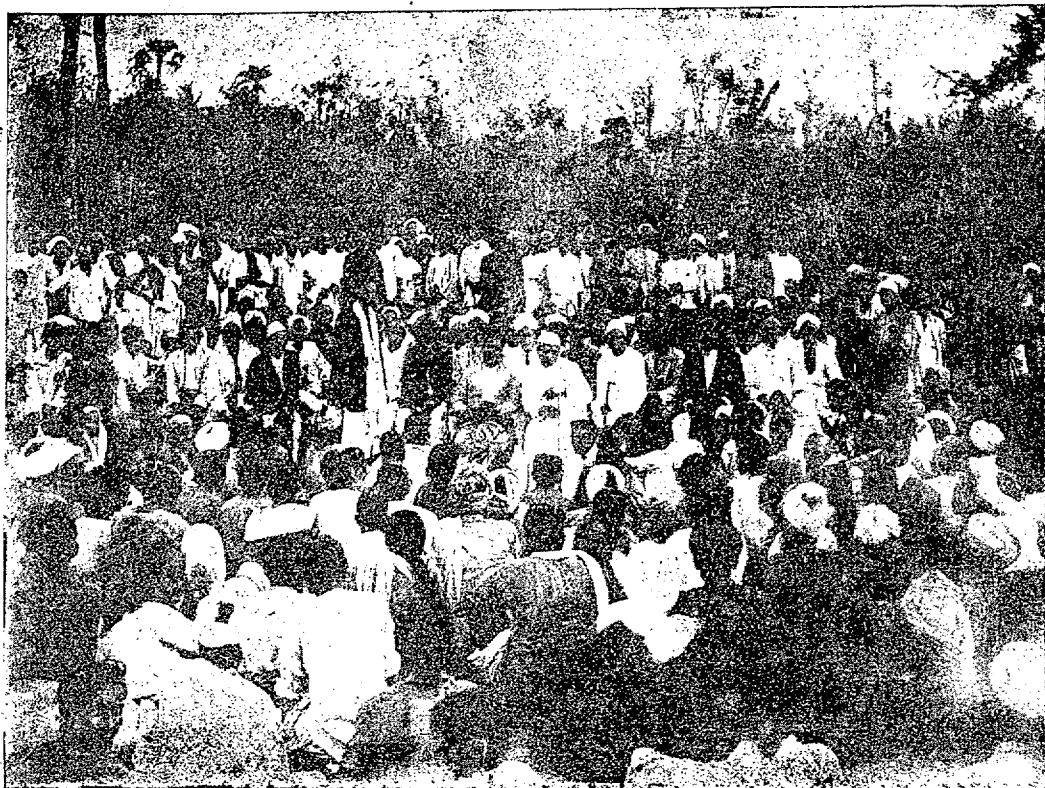
దుగ్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు

శ్రీయర్గపీఠమలై ప్రస్తుత మిస్థితియం దున్నారు ఆనపనుదిద్యావికారములును, మహాదారప్యభావులును ఆత్మ్యతను దేశభక్తియును, శ్యాగశీలమును, "చీరాల పేరాల పీఠము"ను, రామభక్తాగ్రేసరులను, సరసవాగ్దేవతలను, దర్శనానితపదపారవిందులను, ఆజానుబాహులును, ఆంధ్ర పుత్రతత్వము నైన శ్రీ దుగ్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు దాదాపు యూదు సంవత్సరములనుండి త్తయర్గపీఠము లయి మాచిత్రపటమునందు గన్పించుచుండి ఎముకలర్రోవై కృశించి మంచముపట్టియున్నాడు. పరమోదారప్యభావులగు వీరు కొలది కాలమాక్రింద తాము సంకల్పించిన శ్రీరామదేవాలయ నిర్మాణ యాచకయి ఆంధ్రమహాజనులసహాయము నపేక్షించియుండిరి. వారి సంకల్పసిద్ధికి తోడ్పడి తమ సహజానురాగమును, దేశ భక్తిని ప్రకటించుట ఆంధ్రసోదరుల పరమధర్మము.

పి. వి. ఎస్. శాస్త్రిగారు

తంజావూరుజిల్లా విద్యాశాఖోద్యోగి. ఆక్సు ఫర్డునందు జరుగు ప్రాగ్దేశవాసుల అంతర్జాతీయ 17 వ సభకు ఇండియా ప్రతినిధిగ ప్రభుత్వము వారు ఎన్నుకొనిరి. (ప్రె. ఫో. వీ.)

శ్రీనివాసయ్యంగారికి మదరాసు కార్మిక సంఘమువారు పెరంబూరులో విహోలు విందు గావించిరి. (ప్రె. ఫో. వీ.)

6 కోట్ల ఆస్పృశ్యులు

భారతదేశములో నున్నారు

రా. బి. ఎం. సి. రాజాగారి ప్రకటన
ఆఖిలభారత నిమ్నజాతుల సంఘాధ్యక్షుడు డా. బి. ఎం. సి. రాజాగారిట్లు ప్రకటించుచున్నారు. గత ఫిబ్రవరి 28న తేదిన భారతజానపథంలో జరిగిన చర్చలో, విద్యాశాఖ కార్యదర్శియగు బాబ్బాయిగారు ప్రభుత్వము తరపున మాటలాడుచు భారతదేశపు నిమ్నజాతుల సంఖ్య ఆనేకపర్యాయములు జెప్ప బడుచున్నట్లుగా 6 కోట్లు గాదనియు, 2 కోట్ల 80 లక్షలు మాత్రమేయనియు జెప్పిరి. బాబ్బాయిగారి యాయసత్యప్రకటనకు సమాధానకరముగ వివరము లొసగవలెనని నేను వారినిగోరి యుండుటచేతను, వారి సమాధానముకొరకు నేనింతవర కెదురు జాచుచుండుటచేతను, బాబ్బాయిగారి యసత్యప్రకటన నేనింత వరకు వారాపత్రికలలో విమర్శింప బూనలేదు. బాబ్బాయిగారిచ్చినసంఖ్యనే, వింటుంటున్న ప్రభువంగీకరించినట్లుగా నేనిప్పుడు జెలిసికొంటిని. బాబ్బాయిగారిచ్చిన వివరముల నిజానిజములను విచారించకనే యిండియా ఆఫీసునాని నంగీకరించుట విచారకరముగా నున్నది.

22-2-1919 తేదీ ప్రాంతజా కమిటీ రిపోర్టులో 1911 జనాభా ప్రకారము వివిధరాష్ట్రములలో ఆస్పృశ్యుల జన సంఖ్య యీక్రింది విధముగా నున్నది:

మద్రాసు	68.7	లక్షలు
బొంబాయి	5.7	"
పంగరాష్ట్రము	98.4	"
పంజాబ్ రాష్ట్రములు	101.1	"
పంజాబు	17.8	"
బీహారు, ఉత్తరప్రదేశము	98.8	"
మధ్యరాష్ట్రములు	87.6	"
ఆస్సాము	2.9	"
మొత్తం.	421.5	"

1921 జనాభాప్రకారము ఆస్పృశ్యులసంఖ్య బొంబాయిలో 80.6 లక్షలు, పంగరాష్ట్రములో 115 లక్షలు, మధ్య రాష్ట్రములో 100 లక్షలు అయియున్నది. ఇతర రాష్ట్రములలో అభివృద్ధిచెందిన ఆస్పృశ్యుల సంఖ్యయందు చేర్చబడకు న్నను 1921 జనాభాప్రకారము పంగరాష్ట్రము బొంబాయి మధ్యరాష్ట్రముల ఆస్పృశ్యులసంఖ్యయు 1911 జనాభా ప్రకారము యితరరాష్ట్రముల ఆస్పృశ్యుల సంఖ్యయు గలిపి భారత దేశమున కంతకు మొత్తము 524 లక్షలు తేలుచున్నది.

పై వివరములబట్టి బాబ్బాయిగారి సంఖ్య తప్పు పంఖ్య యని స్పష్టపడగలదు. (ఆ. ప్రె. ఫో.)

మహారాష్ట్ర రాష్ట్రీయసభ

పతాకోత్సవము

పూనా, మే 1:—సుభాష్చంద్రబోస్ గారి యగ్రాస నాధిపత్యమున మే 1 తారీఖున జరుగనున్న పథికు ఉపక్రమణికగా నేడు జాతీయపతాకోత్సవము జరిగెను. ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షుడు శివరాం మహాజేవ్ పరాంజపీగారు చాల మంది ప్రజలయెదుట పతాకము ప్రేరణదేసెదగు.

శ్రీకుసుమహరనాథ బాబాజీ

వర్ధంతి మహోత్సవము

1928 జూలై 2 వ తేదీన శ్రీ జగన్నాథము (పూరి) నందు శ్రీకుసుమహరనాథ బాబాజీగారి వర్ధంతి మహోత్సవము జరుపబడునని శ్రీయుత పి. వెంకటేశ్వరరావుగారు కాకి నాడనుండి మాకు ప్రాసరి.

లిలోవా నమ్మె

కలకత్తా, మే 1:—ఏప్రిల్ 27 వ తారీఖున హరారావ దలిన సమ్మెదారులు కొంతసాపురం మొదలు గ్రామములలో ప్రవ్రుము ననూజచేసి కలకత్తా చేరి. (ఆ. ప్రె. ఫో.)

రా. బి. సి. వెంకట రంగరెడ్డిగారు

హిందూ ధర్మాదాయముల బోర్డు అధ్యక్షులుగా నియమింపబడిరి. (ప్రె. ఫో. వీ.)

శస్త్రచికిత్స చేసుకొనవలసినది లేదు!

ఫెలూనా గుళికలు స్త్రీలకుమాత్రమే

ఉపయోగింపుడు

బొంబాయి నందు నివసించు చుండిన ఒక పార్శ్వ శ్రీ కొన్ని నెలల క్రిందట మిక్కిలి జబ్బుగా నుండెను. ఆమెకు చికిత్స చేయుచుండిన వైద్యుడు శస్త్రచికిత్స నవసరమని తెలిపెను. స్వాభావికముగా ఆమె మిక్కిలి బలహీనముగా నుండెను. శస్త్రచికిత్సకై నిర్ణయించబడిన తేదికి కొన్ని దినములకు ముందు ఫెలూనా గుళికలను ఉపయోగించి, అందుచే అద్భుత గుణము గలిగినట్టి ఆమె స్నేహితురాలు శస్త్రచికిత్స నిలువవలసినట్లును, సదరు గుళికలను ఉపయోగించి చూడవలసినట్లు ఉత్తరముమూలముగా సలహానిచ్చెను. సదరు ఉత్తరముతో కూడ 6 బుడ్ల గుళికలనుకూడ పంపెను. శస్త్రచికిత్స చేయ బడ లేదు. సదరు పార్శ్వశ్రీ ప్రస్తుతము సంపూర్ణ ఆరోగ్యముతో నున్నది "ఫెలూనా గుళికలు స్త్రీలకు మాత్రమే" అను దానికి వందనము చేయుచున్నది.

పైన తెలుపబడిన ప్రకారము వివరణములతో వందలకొలది ఉత్తరములు స్త్రీలనుండియు, బాలికలనుండియు మాకు వచ్చియున్నవి. చతుర తతో గమనించియు, చికిత్సచేయు శరీరములో తామూరుగా నుండడము నయముగాక ఘోరిగా నుండునట్టి సూచన లగవడినప్పుడు ఫెలూనా గుళికలను క్రమముగా వాడవలెనని మేము గట్టిగా సలహా నిచ్చుచున్నాము.

ఫెలూనా గుళికలవలన శస్త్రచికిత్స లన్నియు నిరుపయోగ మని మేము బాధ్యతతో తెలుపుట లేదు. అయితే వాటినివాడుటచే అవి శుభ్ర పరచి, కుదిర్చి, మంచినీటిలోనుంచి క్రమపరచుచున్నదని మాత్రము దాచకుండా తెలియజేయుచున్నాము.

అవి స్త్రీల జీర్ణాశయముల సరిగా వర్తించునట్లొనర్చును.

4662

రక్తక్రితానొందిన ఆడపిల్లలు త్వరలో ఆలసటనొందు వయస్సు స్త్రీలు జీవిత మార్పును పొందు సమయమున ప్రత్యేకముగా స్త్రీలకుపయోగము నిమిత్తం ఏర్పాటు గావించబడిన ఫెలూనా మాత్రల నుంచకొనవలెను.

రోగికి మలబద్ధకము ఏర్పడకుండునట్లును, రక్తమును వృద్ధిపరచి ఇనుప లోహాతి శయము నన్నిటిని పొందగలిగినట్లు ఇనుము దీనిలో మరియొకరూపమున విశిష్టముగా బడెను. స్త్రీల గర్భాతిశయ జీర్ణాశయాల సరిచేయుటకు తోడు శక్తిని వృద్ధిజేయు టానిక్ గుణముల నన్నిటిని గలిగియున్నది. తల్లులుగాని యింటి ఆడవలలుగాని తమకు యింటి భారముల కష్టముని తో వినవచ్చును. దేహధర్మముల నిర్వర్తింపు జీర్ణాశయములు సక్రియమై ఆనందానించుదును. బిడ్డను కనునవ్వుకు కొలదిగా ఆశ్రద్దవహించినను తదు పరి ఎక్కువవారికి తా వొసంగును. అవయవముల అవకతవకలకు ఫెలూనా మాత్రలను వాడవలసి యుండును.

ఫెలూనా మాత్రలను నేవించిన ఆడవాండ్రందరూ ప్రత్యేక స్వాభావికమున పొంది నుభవగలరు. నిత్యము నూతన ఆరోగ్యసంపదతో నెదుర్కొనుచుండురు. ఇట్టి పనులన సంతకవ్వముగా తోషవు. ఇదివరలో వినుగుగాన, చిరాకుగాన నుండు వారు, చురుకుగాన, సంతోషకరముగా నుండురు. తమ ఆరోగ్యము పెంపొందుట నున తమకేకాక యింటియందు వారలందరకు సంతోషాంతరంగుల నొనర్చును. యజ మానురాలు అస్వస్థతగా నుండిన యిల్లు కళకాంతులతో శోభిల్లజాలరు. ఇదివరలో జబ్బుగానుండి నలుకువగానున్న భార్యలు కలవారలు ఫెలూనా మాత్రలను నేవించిన పిదప ఆరోగ్యసంపదనుపొంది తృప్తి నొంది, తమ సంతోషాతిశయముల వెల్లడపరచుచు మరల మరల వ్రాయువారల కృతజ్ఞ తాపత్రములనుండుకొనుచున్నాము. స్వాగతపరచు కొనినందులకు కౌతయు ప్రశంసించెద.

ఈ దిగువ తెలుపబడిన లక్షణములు స్త్రీలకు, బాలికలకు సామాన్యముగా నుండును. నయమగుటకు ఫెలూనా గుళికలను ఉపయోగింపుడు:-

బలహీనత; మలబద్ధకము;
నిస్సత్తువ; పిత్తపాండువ;
తాపము
చెదురక్తము
తలదిమ్మ

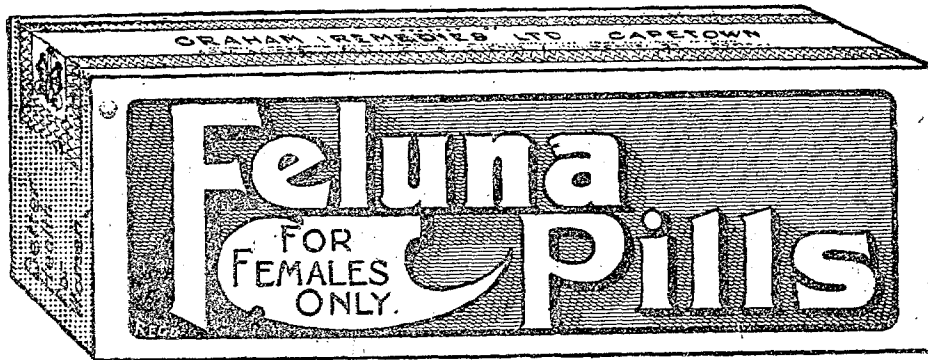
మూర్ఛ, వ్యాధిచేతుంగుట;
పోట్లు, పిత్తము
అజీర్ణము
దృష్టిలోనము
తుంటి నొప్పి

నడుమునొప్పి, ప్రసవముచే గలగు
బలహీనత, అవయవములనొప్పి, నత్తువ
తేలికదాటు, తెలుపుసాగము, తెల్ల బారిన
శరీరము, క్యాసముపిల్చిన
దుర్వాసనగా నుండుట

తలనొప్పి, పిత్తనొప్పి,
బడలిక, నిద్రలేమి
అంటునందుగలగు కష్టములు,
ప్రసవానంతరము,
మొదలగువాటికి

ఇదివరలో బిడ్డలులేని వారలకు కూడ ఫెలూనా మాత్రలను నేవించిన తరుపటి బిడ్డలను గనుట సంభవించెను. తల్లిదండ్రులకు బిడ్డయే ఆమూల్య ప్రసాదము కొన్ని కుటుంబ ములలో ఏండ్లు గడచిన తరుపటి తమకు బిడ్డ కలుగనని ఆశ లేనేలేదు. కాని ఫెలూనా మాత్రల నేవించుటవల్ల స్త్రీ మర్యాదయముల సరిగా వర్తించునట్లొచ్చి, కోరికల సఫలపరచు నట్లొనర్చ గలిగెను. ఫెలూనా మాత్రలు అవయవముల చక్కబడి ఉపయోగముల గలిగించి, బలహీనముల పోయిన నరములకు చేయూతనిచ్చి అవయవములన్నింటిని శక్తిని సామర్థ్య మును ప్రసాదించెను. జీర్ణాశయము కుభ్రపరచి ప్రకృతిచే నొసర్చ గల వలయు కార్యములు సఫలమగునట్లొనర్చ గలిగెను.

ఆరోగ్యము కొనుక్కు ప్రాకులాడు ఆడవాండ్రకు మాత్రము ఫెలూనా మాత్రలు దివ్యప్రసాదముని ఎంచబడును. అనేకావధముల నేవించి, నిరాశనొందిన వారలకు ఫెలూనా మాతన ఆశను గలిగించును. ఫెలూనా ప్రత్యేకముగా స్త్రీలకుపయోగముల కనవననట్లు తయారు కాబడినవి. ఫెలూనా నేవించిన వారి జీవితము ప్రకాశవంతమైనదనబరగు,

ఫెలూనా గుళికలు స్త్రీలకు మాత్రమే. ఇవి ప్రతిచోటను కలుచేయుబడిన ఎట్టివి ప్యాకెట్లలో విక్రయింపబడుచున్నవి. 86 గుళికలు గల బుడ్డికి ధర రూ. 2-4-0 మాత్రమే. ప్యాకెట్ల పరమలకు సంబంధించిన ఉత్తరములు, వి. పి. అద్దరం ఇండియా, బర్మా సిల్హానుకు సోత్ ఏజెంట్లుగా నియమింపబడిన ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు.

మెసర్స్ పటేల్ అండు ధోండి, పిన్ నెస్సు ఏథి,

పోస్టుబాక్సు నెం. 838, బొంబాయి.

పోస్టుబాక్సు నెం. 620, కలకత్తా.

PRODUCT OF GRAHAM REMEDIES Ltd., Cape Town, South Africa.

మహారాష్ట్ర రాష్ట్రీయసభ

సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యోత్సవ ముహూర్తమున

సుభాష్ చంద్రబోసు అధ్యక్షతన

పూనా, మే 2:—మహారాష్ట్ర రాష్ట్రీయసభ భవనమున

పూనా, మే 2:—ఈ సాయంత్రము పూనా మునిసి

బోసుగారు ప్రత్యుత్తర మొసంగుచు పూర్వము భారత

(ఆ. ప్రె.)

అహ్మదాబాద్ నుండి

రాష్ట్రీయ సభావ్యవస్థాపక సమావేశమున

సోదర సోదరి వరులారా,

అహ్మదాబాద్ నుండి మహారాష్ట్ర మహాసభ

పూనా పూర్వవైభవము

మీరు మాడగినవాటిలో ప్రధానసామాజికమైనది

ప్రస్తుత వైభవము

ఇంతయకాదు. ప్రస్తుతకాలమున భారతీయుల కృషి

మన అగ్రాసనాధిపతి

ఈ సభ కగ్రాసనాధిపతియై సహించుటకు ముఖ్యము

వారి కోపమునకు పరిమిత వారే నిజమైన సామర్థ్యము

వికమత్యమెట్లు కుదిరినది.

ప్రస్తుత సమయమున వైకమ్యములన్నియు సరిపో

నైమన్ సంఘమును బహిష్కరింపుడు

కాని యితర వివరములయందు సంఘముయొడల మన

కమిషన్ చేసినపని

ఈసంఘము 1927 నవం. మొదటివారమున సేర్పరకబడినది.

ఈ రెండు నెలలలో వారు చేసిన పనియిది కొందరు ని

దీనికి రు 3,40,000 ఖర్చు

ఈ అమూల్యమైన పనికి, 3,40,000 కావలెనని ప్రభు

శాసనసభలు-బహిష్కారము

వైసరాముగారిట్లు ప్రకటించినను శాసనసభల ధైర్య

పయెనీర్-టైముస్ ఆఫ్ ఇండియా

వై టెప్పినదానిని బహిష్కరించు రెండు నెలలలో

నైమన్ గారి లేఖలు

నైమన్ గారు ప్రకటించిన మొదటి లేఖకు న రెండవ

బహిష్కారము సాగించవలెను

నవంబరునాటికి బహిష్కారమువలన నైమన్ గారు

నె నా క తు తి గ్గ రా దు. ఈ పని ముగించు వాగుగా

సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము

చెప్పి పోలో జరిగినసభ సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య తీర్మా

అంగ్ల వస్తుబహిష్కారము

నైమన్ సంఘమును బహిష్కరించుటకు ప్రయత్నము

పన్నులు ఎగ్గొట్టుట

బహిష్కారోద్యమము సహాయకారణము యిట్లు

శ్రీమదుమారసాధు నవ

ప్రభువు కుసుమవారుని యమ్మల నాగమ్మలు

నీవు హిందువుడవైనను మహమ్మదీయుడవైనను

యోగులు తత్వజ్ఞులు నింకను సహాకారములో నీ

“శ్రీమదుమారసాధు” ఆ. సత్య (నారాయణ)

దేశీయవార్తలు

సింహాభిషేక విద్యార్థి మహాసభ
శ్రీమంత్ ఎస్. పర్వతరామి గౌడద్వారా ఆఖిలభారత
యూవజన మహాసభకు సోదరాభివందనముల సంపి. (ప్రీ.ప్రె.)

దాసు సారకనిధి

కోవిల్లూర్ రూ 5000 వసూళ్లు

కోవిల్లూర్, మే 2:— శ్రీ రాజగోపాలాచారిగారు జమ్మలూరు బజారులో బ్రతుకుచున్నప్పుడు యీ గ్రామము నచ్చినపుడు గొప్పవస్త్రానము జరిగెను. దాసుసారకనిధికి రూ 5000 వసూలయినది. బజారులో వేరొక జేయి కలిపి ఆఫీసు ఆశ్రమమునకు ఆరువేల సంపి. (ప్రీ.ప్రె.)

కలెక్టరును చంపిన మహమ్మదీయుడు

కలెక్టర్ మే 2. చిటగాడ కలెక్టరును చంపిన రహమాను అను మహమ్మదీయుని కేసు విచారణ బగురున్నది. ఇతడు కోర్టులో పిచ్చివానివలె మాట్లాడుచు ఉన్నాడన ప్రజలపాలు చేసెను. ఇతడు నిజముగా పిచ్చివాడనో కాదో పది దినములు ఇతనిని నడవడికను పరీక్ష చేయవలసినదిగా స్ట్రాను జనరలుగారికి ఉత్తరువుచేసి కేసువిచారణనాయిదా చేయబడినది. రహమాను తరపున వాదించుటకు ప్రిడరు కావలెననియు ఆఫీడరుయొక్క ఫీజుఖర్చులు తాను భరించదలసినయు రహమానుచెప్పెను. (ప్రీ.ప్రె.)

కాంగ్రెసు నాయకులపై కేసు

రద్దుచేయుటకు కారణములు

లాహోరు మే 2 తేదీ నైపును కమిషను లాహోరు నగరమునకు వచ్చినప్పుడు బహిష్కరణ ప్రచారము చేసిన కాంగ్రెసు నాయక ప్రముఖులగు దాక్షరు సత్యపాలు మున్నగు వారు ప్రజలను ద్రోహపరచి అల్లరులు చేయించినారని వారిపై నేరారోపణచేయబడినది. ఈ దాక్షిణ్యండు లాహిషాయనశిర్యాది యొక్క సాత్వము మొదటిరోజున జరిగెను. మరునాడు అతని ఉత్తర సాత్వము గై కొనవలసి యుండెను. కాని, మొదటి రోజున అతడు చెప్పిన సాత్వమునందే అనేక ఆసందర్భములుండెను. ఇందులకు పోలీసువారి దృష్టి రసాభాసయగు నని పోలీసువారు జడిసిరి కాబోలు. మరునాడు లాహిషాయనశిర్యా రాజులదనియు మొదటిదిన పుంతయు కోర్టులో నిలువబడి సాత్వమిచ్చుటవల్ల జడలిక జెంది ఆస్పత్రుతగా నున్నాడనియు పోలీసువారు వాయిదా కోరిరి. వాయిదానాటికి పోలీసు వారి తరపు పబ్లికప్రాసిక్యూటరు హాజరై పోలీసువారు ఛార్జి యెత్తినయున్నారనియు లాహిషాయన కాంగ్రెసు మద్దాయులగు నాయకులకును సమాధానము కుదిరినదనియు కోర్టువారి కి విన్నవించెను. కాని అట్టి సమాధానము కుదిరినట్లుగా మద్దాయుల తరపు ప్రిడరు అంగీకరించలేదు. అట్లు చెప్పినప్పటికిని మేజిస్ట్రేటుగారు కేసు కొట్టివేసిరి. ఈ వింత వ్యవహారముల అర్థమును ధిరువగు లే యూహించుకొనవలయును. (ప్రీ.ప్రె.)

ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటుగారిజీతం బ్యాంకులో మాయమయ్యెను

బొంబాయి, మే 2:— బొంబాయి ఫిఫ్త్ ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటుయొక్కయు, మూడవ ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటు యొక్కయు జీతం అధికారులయొక్కయు జీతములను బట్టా దా చేయనివిని ట్రెజరీ ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటు కోర్టుబంటోకు నొకనిని ఇంపీరియలు బ్యాంకునకు పంపి ఒక హుండిని మార్చి కి కేలరూపాయలను తీసుకొనిరమ్మనికోరిరి అతడు బ్యాంకులో ఆముత్యము తీసికొని కిటికీబల్ల మీదపెట్టి యుండుగానే ఆ మొత్తముంతయు మాయమయ్యెను. పోలీసువారి పు జరుగుచున్నది. (ప్రీ.ప్రె.)

ఫిన్నరు బ్రాక్వేగారు

ఒకవారము ఇండియాలోను, మూడునెలలు ఇండియను ఆఫ్రికాలోను యడగ్రంథమును ఫిన్నరు బ్రాక్వేగారు త్వరలోనే ప్రకటించునన్నారు. ఫ్రాన్సులను బ్రాక్వేగారు ఆఖరు సారి పరివర్తించుచున్నారట. బొంబాయిలోగూడ ఒక దానిని ప్రకటించెదరట.

సైమనుగారి ఆహ్వానము

జూను 1 తేదీలోగా సాత్వము దాఖలుచేయగోరుట

(స్వకీయవిలేఖరి)

ఉదకమండలము, మే 2:— “ఇండియను స్టామ్యూటరీ కమిషనునకు సాత్వములు దాఖలుచేయగోరు ఆహ్వానము” అను దాఖ్యమొంటు వెలువడిన దానిననుసరించి దాఖలు చేయు సాత్వపత్రములు జూను 1-వ తేదీలోపు కమిషను కార్యాలయమునకు చేరవలెనని అందుగలదు. కమిషనువారు యిది ఎరకే ముఖ్యులగువారు కొందరిని ముఖ్యసంస్థల (పరిశీలన, రాయబారవర్గములను జూచి సంప్రదించిరి: వారి సూచనలను నలన తాము ముందు చర్చింపనన్న విషయములగుర్చి ఉపయోగకరమును సమాచారము తెలిసికొని లాభము పొందిరి చాత్రమాలక మగు సాత్వములను కమిషను వారు ప్రత్యేకశ్రద్ధతో పరీక్షింతురు అని అందుగలదు. ఈ దాఖ్యమొంటునకు అనుబంధములో ప్రస్తుత రాజ్యాంగ విధానముపై అభిప్రాయములు దెలుపవచ్చుననియు, కేటము నూచన లతోనేగాక పూర్తిగా నొక రాజ్యాంగవిధానము తయారు చేసి వంపినను పంపవచ్చుననియు తెలియజేయబడినది. ప్రజల తీర్మాన విషయముల గుర్చి సమాచారము దెలుపవచ్చునని గలదు:—

1. బ్రిటిషు ఇండియాను ప్రతినిధుల పద్ధతి 2 (పస్తతమున్న రాష్ట్రవిభజనము, కాపనసభా పరిపాలనావిధానములు, ప్రాతినిధ్య సంస్థల స్థాపించుటకును వాటికిగల అర్హత 3. స్థానిక స్వపరిపాలనా సంస్థలు. వానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వమునకుగల సంబంధము. 4. రాష్ట్ర ప్రభుత్వములు ద్వంద్వప్రభుత్వవిధానము. 5. కేంద్రప్రభుత్వము. 6. కేంద్రరాష్ట్ర ప్రభుత్వములకుగల సంబంధము. 7. కోర్టులు న్యాయశాఖ. 8. లా ఆర్డరు, సాంఘికాభివృద్ధి, భారతదేశసంరక్షణ, సామాజ్యమునందలి అర్హతను మున్నగు రాజ్యాంగవిషయములు 9. ప్రభుత్వోద్యోగములు భారతీయోద్యోగులపరము జేయుట (10) కేంద్రప్రభుత్వము, స్టేటు సెక్రటరీపార్లమెంటులకుగల సంబంధము. (11) విద్యాభివృద్ధి.

ఉదకమండల వార్తలు

(స్వకీయవిలేఖరి)

వైద్యశాఖయందు మార్పులు

ఈ రాష్ట్రములో గుఖకోగముల నివారణగుర్చి పాటుబడుటకు ప్రత్యేక ఘనతగల యొక వైద్యునికొరకు ప్రకటించగ చాల దరఖాస్తులు వచ్చినవి. అన్నింటిని స్వస్థు జనరలుగారికి వంపిరి. వారు తగిన వారిని యొంచెదరు.

ఇంగ్లాండు తదితర దేశములకుజోయి పాశ్చాత్యదేశములలోని ప్రవచించిత్వ శికుసంరక్షణ పద్ధతుల శిక్ష్యకొనుటకు రా. బ. ఎ. లక్ష్మణస్వామిమదల్యారు, మెటర్నిటీ ఆస్పిటలు ఆసిస్టెంటు సూపర్వైంటుగారిని ప్రభుత్వమువారు పంపుచున్నారట. ప్రస్తుతము ఇంగ్లాండులో నున్న విను పరకుట్టిఅమ్మకు గారినిగూడ యిట్టికార్యమునందు తోడ్పడగోరిరి.

కర్నూరు నెలలుగారు ఆరోగ్యశాఖ డైరెక్టరు ఆగస్టునందలి నెలలు నెలవునై కొందుడు. వారిస్థానే యెవరిని నియమించునది నిశ్చయము కాలేదు.

స్వవసాయశాఖ వారు ముందు జరుపవలసినపని గుర్చి కార్యవిధానము తయారు జేయుటకుగాను డి. జి. మన్రో డిప్యూటీ డైరెక్టరుని రెండు నెలలు ప్రత్యేక పనిమీద నియమించిరి.

సైమను బహిష్కారము

పంజాబు కాపనసభయందు శిక్కుసమితికార్యసభ సర్దురు మంగల్ శింసుగారు సైమనుకమిషను బహిష్కారమునుగుర్చి తమసంఘమువారు యిదివరకు గావించిన తీర్మానమునుజ్ఞాపకము జేయుచు జరుగనన్న కాపనసభ సమావేశమునందు దానికిబద్ధులై యుండవలెనని హెచ్చరించుచు నొకప్రకటన గావించిరి.

జి. వి. పి. బొగ్గు కాలిపోవుట

బొంబాయి మే 2:— నిన్న రాత్రి సిటీనిగ్గు హాజరుగల జి. వి. పి. రైల్వేవారి స్టాక్లో రూ 85000 నేలు ఖలువగలబొగ్గు వేరుకనబసాలు టార్పావినులు కాలిపోయినవి.

1928వ సంవత్సరం మే నెల వర్షచార

ఆంధ్ర దేశమునకు మాత్రమే

వర్షము పడుతేది	వర్ష ప్రమాణము (సెంటిమీ)	వర్ష ముపడుకాలము, వర్షస్వభావము.
1	10	మధ్యాహ్నము, ఉరుము.
2	10	
3	10	
4	1	మధ్యాహ్నము, ముట్టుము.
5	5	
6	5	
10	200	మధ్యాహ్నము, బహుఉరుము.
15	20	
17	20	
18	20	మధ్యాహ్నము, ఉరుము.
19	20	
20	200	
20	20	మధ్యాహ్నము, ఉరుము.
24	20	
25	5	
26	1	ముట్టుము చినుములు, నైఋతిదిక్కునుంచి గాలి, రాత్రియందు తక్కువ, పగలు తొమ్మిది.
27	10	
28	1	
29	1	బహుఉరుము, మధ్యాహ్నము.
30	10	
31	100	

మరునాడ సీతారామయ్య, టిక్కెట్, బోర్డు మిడిల్ స్కూల్, నర్సిపల్లి, విశాఖపట్నంజిల్లా. 20-4-28.

వాతావరణస్థితి

1928 నల, మే నెల 3-వ తేదీ గురువారము

ముఖ్యజిల్లాలు	వేగము గలవాయువు అత్యంతవేగము గలవాయువు	వేగము గలవాయువు అత్యంతవేగము గలవాయువు	వేగము గలవాయువు అత్యంతవేగము గలవాయువు	వేగము గలవాయువు అత్యంతవేగము గలవాయువు	వేగము గలవాయువు అత్యంతవేగము గలవాయువు
కర్నూరు	91	80	...	1.9	+ 1.1
విశాఖపట్నం	91	88	...	2.8	+ 1.5
కాకినాడ	108	82	...	1.1	+ 0.5
మచిలీపట్నం	98	88	...	4.8	+ 8.6
కర్నూలు	105	85	...	0.7	0.
బళ్లారి	102	80	...	0.6	+ 0.3
అనంతపురం	...	...	...	0.9	+ 0.4
కడప	107	86	...	2.5	+ 2.1
నెల్లూరు	102	81	...	0	+ 0.4
మద్రాసు	94	88	...	0.1	+ 0.5
కడపూరు	97	83	...	0	+ 0.7
నెలమ	108	80	...	8.1	+ 1.0
కోయంబూరు	96	78	...	2.0	+ 0.8
తిరుచనాపల్లి	105	83	...	2.8	+ 0.8
నాగపట్నం	101	88	...	0.8	+ 0.8
మధుర	103	88	...	1.8	+ 1.0
పాలనా	91	88	...	0.1	+ 1.5
తిరునల్వేలి	...	...	...	0.9	+ 1.8
తిరువేలూరు	89	81	...	8.1	+ 2.1
కొచ్చి	99	82	...	5.5	+ 0.2
కాలికట్టు	92	75	...	8.2	+ 0.5
మంగళూరు	91	81	...	3.8	+ 1.0
చెంగళూరు	98	78	...	0.4	+ 1.8
మిర్జాపూర్	84	64	0.1	1.9	+ 1.0
కొడవకా	78	57	0.1	7.5	+ 2.7

సర్కారులు:— కాకినాడలో పగటివేడిమి 5 డిగ్రీల ఎక్కువ. విశాఖపట్నములో రాత్రివేడిమి 3 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

డక్కన్:— రాత్రివేడిమి 2 నుండి 5 డిగ్రీలు ఎక్కువ. కడపలో నిన్న 107 డిగ్రీలు ఎండగానెను.

కర్నాటకము:— మద్రాసులో పగటివేడిమి 3 డిగ్రీలు ఎక్కువ. కడపూరులో రాత్రివేడిమి 3 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

పి. పి. నారాయణ అయ్యర్, గ్రహము వాతావరణశాస్త్రజ్ఞుడు.

డా॥ సుధీంద్రవోసుగారు

గాంధీగారిని జూడబోవుట

జూరాయి, మే 2:—డా॥ సుధీంద్రవోసుగారు ఆ మెరికా, ఐటాలియా వ్యవస్థాపకములందు రాజనీతి పండితులు, తన ఆమోకము భార్యతోగూడ నీన్న బొంబాయి చేరిరి. వీరు 25 ఏండ్లనుండి ఆమెరికాలో నుండిపోయిన భారతీయులు, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ముపై 6 నెలలు మాత్రమే రాజకీయములందు జాల్సన రాదను మరతుతో ప్రభుత్వమువారి ఆనుమతిని బడిసి నేటికి మాతృదేశమునకు రాగల్గిరి, వీరిని స్వేచ్ఛనుబద్ధ చాలమంది మిత్రులు పత్రికా ప్రతినిధులు సందర్శించిరి. ముంబైగ అహమ్మదాబాదులో గాంధీమహాత్ముని దర్శనము చేసికొని పిమ్మట ఢిల్లీ, ఆగ్రా, కాశీ కలకత్తా పుణ్యములకు బోయెదను. తనకింతకాలము వరకు ఆనుమతి యేల నిరాకరించుట తనకు తెలియదని, ఇండియాలో మాత్రము తన ఆనుమతి ప్రత్యము శ్రద్ధ పరికింప నవసరములేకుండనే రానిచ్చిరి.

వీరు ఇండియా చూచినపిదప నీవా జర్రానుగూడబోవ నున్నాడు.

మేయోగ్రంథము

ఆమెరికాలోనున్న మాకు విజిషువాడు స నైతే యు వార్తలు తప్ప సరియైన వార్తలు దొరకనందున ఇండియాను గూర్చి మాకు నిజము తెలియదు. మేయో గ్రంథము ఆమెరికాలో చాల చెలామణి అయినది. పదిమూర్తులు చెల్లినది అట్టి అబద్ధముల ప్రాస అంత విరివిగా చెల్లుబుట్టి ఆమెరికా వాకుల బుద్ధిశక్తిలయెంత సూక్ష్మమైనదో వేరగ చెప్పనీవునరులేదు గాంధీ రాగూడగార్లు ప్రాసిన గ్రంథము చెల్లుట కష్టమగుచుండును. అయినను పెద్దగౌరవముగల పత్రికలన్నియు మేయోగ్రంథమును నిరసించుచునే వివర్ణించినవి. కాని విద్యార్థికులును ఇండియాకుం దభిమానముగలవారెవ్వరును ఆగ్రంథమును నమ్మురు. ఆమెరికాలో లిబరలు పత్రికలన్నియు భారతదేశ స్వాతంత్ర్యమునే కోరుచున్నవని డా॥ బోసుగారు చెలిపిరి.

(శ్రీ ప్రెసు.)

తిరువనంతపురంలో వంతెన కూలిపోయినవ్యయ అందు వదిపోయిన తమ మోటారు బసు విరిగిన నష్టపరిహరము రూ॥ 1,000 కోడరు మోటారు కంపెనీవారు ప్రభుత్వమువారికి ప్లీడరు నోటీసు బుపిరి.

దేశోపకారి పత్రికాధిపతిపై కేసు

రంగూను, మే 2:—రంగూనులోని దేశోపకారిక్షును వారపత్రిక యొకటి ఆరవభావలో ప్రచురింపబడుచున్నది. దీనికి చెల్లంపిల్లెగారు అసిస్టెంటు సంపాదకులు. కె. యస్. సుబ్బయ్యనాయుడుగారు ప్రకాశకులు. ఈమధ్యకాలములో సైముసంపు బహిష్కరణ సందర్భమున ఈపత్రికా ప్రకాశకులు “మనం కుక్కలమాను” అను శీర్షికతో నొక కరపత్రము నచ్చొత్తించి పంచిపెట్టిరి. ఈ పత్రిక రాజద్రోహపూరితముగా నున్నదని ప్రభుత్వము వారు ఎంత అరెస్టువారంటులు జారీచేసిరి. సుబ్బయ్య నాయుడుగారు పారిపోయిరి. ప్రెంచి పరగణాయగు పురుచ్చేరి లోనున్నట్లు తెలియుచున్నది. చెల్లంపిల్లెగారు జామీనుబుద విడుదలచేయబడిరి. కేసు విచారణ జరుగుచున్నది. నేటిదినము కి మంది సాక్షులు విచారణబడిరి. మాండలేలోని శేషనల్ మోస్కూలులోని బర్మాబాతి విద్యార్థి సాక్షుమిచ్చెను. కేసు విచారణ తిరిగి 15 తేదీకి వాయిదా వేయబడెను.

(ఆ. ప్రె.)

పాపనాశనం ఎలక్రికు స్త్రీము

సర్వేపని ముగియుట

(స్వకీయవిలేఖరి)

ఉదకమండలం, మే 2:—పాపనాశనం హైడ్రో ఎలక్రికు స్త్రీము (నీటినుండివిద్యుచ్ఛక్తియొక్క జేయబు) సర్వేపనులు ముగిసినది. 11 ఏండ్లవరకు నవలో ప్రచారము ఎంతకీ క్రిత్యతి యుగనో అంతవఱకు జేయబడెను. రెండువోల్ట్ల డాముకట్టుటకు స్త్రులపరీక్ష జరిగెను. ఫిఫ్ ఇంజనీరు మేజరుహార్డుగారు స్త్రీము తయారుచేసిరి. ప్రభుత్వమువారికి దాఖలుజేయదురు. ఈస్త్రీము అములజరిగినచో పాపనాశనంచేదను కాగితపుమిల్లు సాపింధ వీలగును.

కలక రులసభ జాలయలో జరుగును.

మహారాష్ట్ర రాజకీయ సభ

నేడు పూనాలో ప్రారంభమగుట

పూనా, మే 2:—మహారాష్ట్ర రాజకీయ మహాసభ 6 వ సభావేళము నేడుదయము ప్రారంభ మయ్యెను. వివిధ జిల్లాలనుండి చాలమంది ప్రతినిధులు ప్రేక్షకులు స్త్రీలు పురుషులు వచ్చియుండిరి. జాతీయగీతములతో కార్యక్రమము ప్రారంభమయ్యెను.

ఆహ్వాన సంఘాస్థులు ఎస్. ఎం. పరంజిపీగారు స్వాగతం పాపా సముచదివి న పిదప ఎన్. సి. కెల్కార్డుగారి నూచనపై సుభాను చంద్రబోసుగారు అధ్యక్షతవహించిరి. “నామచంద్రబోసుగారు బెంగాలు లో జేరింధువానుగారి కరువాత నాయకత్వము వహించిరి. బోసుగారు కార్యవాదులు. పెద్దవాని పడగొట్టు ప్రభుత్వనిధానమునకు బోసుగారే ముందుగ గురియైరి. ఇండియనులు నివి లాసర్వించునందు సభ్యులు ఇండియనులు వారు. సిలింగ (కాంతముగ) నుండరు. సర్వెంటులు (సాఖులు) గారని ఒకవాడుకలదు. బోసుగారే దాని సత్యమునకు భంగము కలుగకుండు. టుకై రాజీకామా నిన్నిరని కెల్కార్డుగారు నుడిగిరి. ఆర్. పి కరండికరుగారు తనితరులు బలపరచిరి. బోసుగారు అధ్యక్షోపన్యాసము నొసంగిరి. (ఆ. ప్రె.)

అధ్యక్షకోపన్యాసము

స్వాతంత్ర్య మొకటియే మనకష్టములను నివారింపగలదు

6 వ-మహారాష్ట్రీభ క గ్రాసనాధిపతిగా నన్నెన్నుకొనినందులకు మిత్రము కృతజ్ఞుడను. మొదట నేనీపదవిని అంగీకరించనని చెప్పితిని కాని వంగదేశమునకు, మహారాష్ట్రమునకును పూర్వముండి వచ్చుచున్న సన్నిహిత్యమును నూచించి నాస్వభావమును ద్రవీభూతముచేయుటచే నంగీకరింపక తప్పదయ్యెను. వంగదేశమును మహారాష్ట్రమును ఒకపతాకక్రింద జేరి పోరినలోజులు తలమకొనిన నెవ్వనిమన మున్నొంగు? నేను కారాగారమునుండి విముక్తుడనై రాగానే వంగమును మహారాష్ట్రమును నైదోడుగా పరిచేయవలెనని కోరుట చాల మంది వంగీయు లెరుంగుదురు. మన మొత్తవృద్ధులమైనను లోక మాన్యుడు, అరవిందుకు, చిత్రరంజనదాను చూపించినమార్గము ననుసరించ ప్రయత్నించుచున్నాము. మన కష్టకాలములో వారే మనకు కరణ్యమగుచున్నాడు.

లోకమాన్యుని గొప్పతనము

లోకమాన్య బాలగంగాధరడు గట్టిపల మనదేశములో పుట్టిన మహామహులలో నొకడు అదివర కతని గొప్పతనమును కనుగొనుటకు నేను ప్రయత్నించితిని. అతనిమీద విశేషము నూహించ నుద్వేషించితిని. కాని మాండలే కారాగారములో గాని వారిగొప్పతనము నాకు వ్యక్తముకాలేదు. ఆనరకములో నేను రెండుసంవత్సరము లుండిని. అచ్చట నున్నవారికి తప్ప నచటికష్టములను, క్రూరకర్మములను నూహించుట యలవి కాదు. ఇట్టివికీతపరిస్థితులలోగూడ లోకమాన్యుడు ధీరత్వము వహించి, తనయాత్మయొక్క గంభీరతను, బుద్ధివైశిష్యమును లోకమునకు చాటగల గీతారహస్య మను మహాగ్రంథమును వ్రాసి చిరక్రిందిగాంచిరి.

వంగదేశము—మహారాష్ట్రము

లోకమాన్యుని సమయమున వంగమునకును మహారాష్ట్రమునకును కలిగినన్నేపాభావ మొక్కసారిగా కలిగినదికాదు. మన భావలు రెండును ఒక మాగధినుండియే పుట్టినవి నంగదేశీయులు మహారాష్ట్రీభావను, మహారాష్ట్రీలు వంగభావను చదువ మొనరిడిరి. మహారాష్ట్రీ వీరులలో శేరస్మికగన్న జీవ్ బా, లకబా దాదానంటి సావస్వత బ్రాహ్మణులు వంగదేశమునుండియే మహారాష్ట్రమునకు వచ్చిరి. ఇద్దరును దుర్గనే గొలుచుచున్నారు. వంగదేశమునుండి వల్లిచెరిశ్యుడు మహారాష్ట్రీయున నైష్టవమరీభోధ జేసెను.

ఇటీవల కుడు మన దేశము లకు చాల సంబంధము కలిగినది. శ్రీ భక్తపతి శివాజీగారి జీవితచరిత్ర మనేకవంగకవులచే వ్రాయబడినది. ఈ వీరుడు ఢిల్లీ సామ్రాజ్యమునకు చేసిన తిరుగుబాటు స్వాతంత్ర్యప్రసాదనకై చేసిన ప్రయత్నముల భారతీయుల మన

ములనంద్రేఖాశీతములుగా చేయుచున్నది. విదేశీయుల కీభావములర్థముగా కావు. సామ్రాజ్యముదమున ఇందుటకును స్వాతంత్ర్యమును సాపించుటకును జనించిన అవతారముని ముఖావహు. అట్టి శివాజీ మహారాజునకు కన్నతల్లియై, భారతదేశ విశ్వస్థమునకు ప్రధానగరుమాగానుంకిన పూనా పట్టణము మరల స్వాతంత్ర్యోద్యమములో ముందు నిలిచియుండుటలో నేయాశ్చర్యము లేదు. మనము పరిత్రస్థలములో నున్నాము. ఇచ్చటనే మనపూర్వులు గొప్పయత్నములు చేసిరి. స్వర్ణయువన సోపానముల గట్టిరి.

(సతేవ.ము)

రైల్వేపనివాండ్రునమె

కలకత్తా, మే 2:—ఈక్రు యిండియను రైల్వేపనివాండ్రునమె వాదాటికి తీవ్రమోషము చాటుచున్నది. అంగ్లేయు కార్మిక జాతులతో నొకరను స్పృహగారు యిప్పుడు యాదేశములో వేంచేసియున్నారు. వీరిజాత్యుత్సమున గుమారు 500 మంది కార్మికులు నగరవిధులలో ఉరేగిరి. ఒక వికాల మైనచోట వీరందఱును సభచేసిరి. స్పృహగారు అసభలో ఉపన్యసించుచు యిట్లు చెప్పిరి.

దేశమేమే కార్మికుల లాభముగనుక, భారతదేశ రాజకీయ వ్యవహారపరిష్కారమునకు కార్మికులుగూడ తోడ్పడిననేగాని దేశమునకు స్వాతంత్ర్యము రాదు.

పనివాండ్రు మీరు ధనసహాయము లేనివారనియు మీరు కడుపు కక్కురితచేత తప్పక లాంగిపోయెదరనియు రైల్వే అధికార్లు భావించుచున్నారు. కనుక మీరు పట్టుటలతో సమ్మెకొనసాగిండుటకై నేను యా దేశములోనే కొంతకాలము ఉండెదను. మన కార్మికులందఱును యిప్పటిదేశములోని కార్మికుల ఆచర్యప్రాయమును పద్ధతుల నవలంబించవలెను. మనకు రహస్యదేశమునుండి ధనసహాయ మింతవరకేమియును రాలేదు. అట్టి ధనసహాయము వచ్చినయెడల శుభావహమే.

స్పృహగారి యువస్వాస్యమైన పిమ్మట పనివాండ్రు గుంపు రెండు కాఖులుగా చీలి ఒక గుంపు ప్రాగ్దు రోడ్డు వెంట పోవుచుండిరి. ఆ పిథిని వారు పోగూడదని ఒక సార్థంటు వారిలో నొకనిని గొట్టెటట. మిగిలినవారందఱును కోపోక్రేమై కేకలు జేసిరి.

ఇంతలో మరికొందరు పోలీసు దళములు పటాలములం వచ్చి జనమును వెంటనిడుకొని తీసికొని వెళ్లిరి.

త్రోవహారునను కార్మికులు పోలీసువారి వెంటనను వకమధ్యమధ్య స్తంభించికుచ్చుండిరి.

ఈ రీతిగా కార్మికులు ప్రవర్తించుట చూచి రా అధికారులకు ఆంధ్రోళ్ల న హేతు జైయున్నది. 144 సెక్షను ననుసరింప నోటీసులను జారీచేయు దురని యూహింపబడుచున్నది.

స్పృహగారిని అరెస్టుచేసెదరా?

సాత్వికనిరోధపద్ధతి బాగుగానున్నదని స్పృహగారు చెప్పుచున్నారు. స్పృహగారు యాకార్మికులను నాయకులై పనిచేయుటవల్ల వారు అరెస్టుచేయబడుదురని వదంతికలదు. స్పృహగారు అంగులను వెనదియుటలేదు.

లడ్లో గోగునారస్వాక్యర్

లడ్లోగోగునార సంఘుల ఫ్యాక్టరీలలో పనివాండ్రు సమ్మె కట్టి కొంతకాల వరము కలుగ చేసిరి. కొందరు సమ్మెకారులను గాయములు తగిలెను. సమ్మెకారులు నివాసము చేయుచున్న బసలలోనుండి వల్లగొట్టబడిరి.

స్పృహగారు యా కార్మికులకు నాయకత్వమువహించుటవల్ల స్పృహగారు విల్లు సరిహద్దులలోనికి రాగూడదని నోటీసు జారీచేయబడెను. (శ్రీ. ప్రె.)

సమ్మెకారులకును పనిలోనున్న యింతర పనివాండ్రునకు రాళ్ల యుధము జరిగినది. కర్రలు లాటితోకూడ కొట్టుకొనిరి.

మిల్లు యజమానులు పనివాండ్రును యిండ్లలో నుండి వెళ్లగొట్టి వానిని నెట్టులకొట్టి వారి సామానులు చెల్లాచెరుకుగా బయటపారవేసిరి.

గవర్నరుగారి జబాబు-నాకు జోక్యములేదు

ఈ రైల్వే సమ్మెను త్వరలో ముగింపజేసిమాధానము చేశామనకై యొక పంచాయితీ ఏర్పాటు చేయవలసినదిగ కోరుచు భారతీయవర్తక బ్యాంకు పంపుముగారు వంగరాష్ట్రీపు గవర్నరునకు తుదివార్త రుపిరి. ఆంధ్రులకు ప్రత్యుత్తరముగా గవర్నరుగారిట్లు వ్రాసిరి—రైల్వే సమ్మెల వ్యవహారమురైల్వే బోర్డును సంబంధించిన దేగాని గవర్నరు జోక్యము చేసికొనుటకు వీలులేదు. కనుక పంచాయితీ ఏర్పాటు చేసు చేయజాలను. గవర్నరుగారు ఆచట హాజరగుట వల్ల కాంతి సమాధానము జరుగునెడల గవర్నరుగారు వచ్చు చున్నారు.

ఆరవ మహారాష్ట్ర రాష్ట్రీయసభ

శ్రీశ్రీ

ఈ సమావేశము నేడు విఖ్యాతమగు పూనా నగరమున మహాత్మాగియును సుప్రసిద్ధ దేశారాధకుడు నగు బాబు సుభాషచంద్రబోసుగారి అధ్యక్షతక్రింద ప్రారంభమైనది.

సుభాషచంద్రుడు వి. సి. ఎస్. పరిశ్రమిచ్చి యుండుటచే నతడు ప్రభుత్వోద్యోగిగా పనిచేయుట కంగీకరించియుండినచో జిల్లా కలెక్టరుగనో జిల్లాజడ్జి గనో లేక అంతకంటెను ఉన్నతపదవియందో యుండియుండదగినవాడుగాని చంద్రబాబు సంపూర్ణ దేశాభిమానభరితు డగుటచే ధనసంపాదనాధికార ప్రకటనవ్యామోహములకు లొంగడయ్యెను. విదేశ నిరంకుశవర్గమునకు నేవకుడుగా నుండుట కడునీచ మని భావించి ప్రభుత్వోద్యోగమును తిరస్కరించి లన సరస్వమును దేశమాతనెవకీ నమర్పించెను. సన్మానసంఘాధ్యక్షుడు ప్రొఫెసరు ఎస్. ఎం. పరంజపీగారు స్వాగత మొసంగుచు నీ విషయమునే స్పష్టపరచిరి. పరంజపీగారు తెలిపినటుల న్యాయసింహాసనము సద్గిష్ఠించి తా నితరుల అపరాధములను గూర్చి విచారణచేయ నర్హుడగు సుభాషబాబు దేశారాధకు డగుటవలన మహాపరాధ మారోపింప బడి కారాగృహవాస శిక్షకు పాలు గావలసివచ్చెను. చంద్రబాబు మున్నగు దేశారాధకుల సామర్థ్యమును విదేశీయనిరంకుశాధికారులెటుల గ్రహింపగలుగుదురు? భారత నాయకులలో సుప్రసిద్ధులగువారిలో దొరతనము వారి నిరసనమునకు పాత్రులుగానివా రుండుటయే యరుదు. కాని భారతనాయకులవిలువను గ్రహించి యుచితరీతిని గౌరవింపనర్హులుభారతీయులే. పరంజపీగారు తెలిపినటుల భారతీయు లీ విషయమున తమ విధిని చక్కగా గుర్తించి ప్రసంగనియముగా నెరవేర్చుచునేయున్నారు. దేశభక్తిత్యాగము నిరాడంబరము నత్యనిరతి మున్నగు సుగుణములు గల నాయకులందరిని దేశీయులు మిక్కిలి గౌరవించుచునే యున్నారు. అట్టి నాయకులలో బోసుగారి రాకరని పేరుగా తెలుప బనిలేదు. సుభాషబాబు విలువను భారతదేశీయు లందరును గుర్తించి రనుటకు ఆయనను భారత కాంగ్రెసు సంఘ కార్యదర్శిగా నెన్నుకొనుటయే ముఖ్యనిదర్శనము. బాసుగారు వంగ రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షులుగా గూడ నెన్నుకొనబడిరి.

స్వరాజ్యమును స్థాపించుటకు సమకట్టి కృత కృత్యుడైన ఛత్రపతి శ్రీ శివాజీ మహారాజు వీర విహారమున కంటపట్టగు పూనానగరమునం దీమండలసభ జరిగినది. పీష్వాసాటి శనివారవాడభవన కుడ్యము లిప్పటికిని చెక్కుచెదరకుండ నున్నవి. మరియు నాప్రాంతమునందు తొల్లింటి మహారాష్ట్ర

వీరుల ప్రతాపమును వెల్లడించు స్మరణచిహ్నము లెన్నియో కలవు. 1915 లో పూనా నగరమున 5 వ రాష్ట్రీయసభ బానిస్టరు జోసెపు బాప్టిస్టాగారి అధ్యక్షతక్రింద జరిగినది. అపుడు మహర్షి అన్నా సాహెబు పట్టర్థనుగారు స్వాగత మొసంగి, లోకమాన్య తిలకు మహారాజు మార్గదర్శకుడుగా నుండి ఆసభను జరిపించెను. ఇపు డీ మహావీరులు భౌతికశరీరములను పరిత్యజించినను కీర్తికాయములతో మనకు తోడ్పడుచునే యున్నారని పరంజపీగారు నుడివినది యథార్థము.

తా నొకటి తలప వైవంబు తలచు నొకటి యను లోకోక్తి ప్రస్తుతము భారతదేశవిషయమున బాగుగా నిదర్శనభూతమైనదని పరంజపీగారు తెలిపిరి. మిత్రభేద విధానము నతమ పరిపాలనమును స్థిరపరుచుగోరుచు విదేశీయులు తదర్థమై సైమను సంఘమును ఏర్పరచి మన దేశమునకు పంపగా భగవదనుగ్రహమున నడివరకుండిన విభేదములు గూడ సంతరించి త్రింశత్కోటి భారతీయులలోను సామరస్య మేర్పడినది. మితవాదులు మున్నగు నన్నిరాజకీయ పక్షముల వారును సంఘ బహిష్కారమునకు సమ్మతించి డిక్షగా పనిచేయుచున్నారు. ఈ సంఘము వచ్చుటవలన కలిగినమే లిదియొక్కటియే యని తెలిపి పరంజపీగారు సైమను సంఘ నిర్మాణము సర్వవిధముల సంతృప్తికరముగా నున్నదని స్పష్టపరచిరి. బహిష్కరణమును పూర్తిగా కొనసాగించు టత్యవసరమని స్పష్టపరచిరి. బహిష్కరణమును భంగపరుచుటకు నిరంకుశులు మితలేని చిత్రకల్పనలు చేయగలరుగాన దేశీయులు వారి మాయావాగురలలో చిక్కుకొనగూడదు. వ్యక్తిలాభమున కాశించినవారు దేశమునకు ప్రబలమగు హానిని కలిగించినవారగుదురు. ఏకమత్యము విజయ సాధనము. విభేదము పరాజయమునకు కారణము అని పరంజపీగారు తెలిపిన విషయమును దేశీయులందరును గుర్తించదగును. ఆరీతేరినయోధులు మన దేశమున లేకపోలేదు గాని నాయకులయందు సంపూర్ణవిశ్వాసమును గలిగి అధికమగు విధేయతతో దేశసేవ చేయగల దేశసేవకులు మాత్రమే తక్కువగా నున్నారని పరంజపీగారు మనయందు గల లోపమును సరిగా నిరూపించిరి. దీనిని తొలగించుటకు ప్రముఖు లగువారందరును ముఖ్యముగా పూనుకొనవలెను. చెన్నపురి కాంగ్రెసు మహాసభలో నామోదింపబడిన సంపూర్ణస్వాతంత్ర్య తీర్మానము ప్రజల దృష్టి సధికముగా నాక్షరింపవలె నని ప్రొఫెసరుగారు నుడివరి. రాజకీయములను మత విషయములను కలుపగూడదని పండిత జవహరలాలు నెహ్రూగారు చేసిన సూచనను బలపరచిరి. ప్రొఫెసరుగారు సూచించినటుల సైమను సంఘమును బహిష్కరించినంతమాత్రమున సధికమగు ప్రయోజనము కలుగదు. విదేశవస్తుబహిష్కరణము ముఖ్యముగా విదేశవస్తువుల బహిష్కరించుటత్యవసరము. ఈ బహిష్కరణము చక్కగా కొనసాగుటకు దేశీయులందరును ఖద్దరునే ముఖ్యముగా ధరింపవలెను. స్వదేశవస్తువులనే యుపయోగించు చుండవలెను. వల్లబాయి పటేలుగారి నాయకత్వముక్రింద బ్యాండ్లొలో ప్రారంభమైన సత్యాగ్రహ ప్రాముఖ్యమును గూడ పరంజపీగారు వివరించిరి.

సుభాష చంద్రబోసుగారు లోకమాన్య తిలకు అరవిందయోగి దేశబంధు చిత్రరంజనదాసు మున్నగు పూర్వాచార్య సంస్మరణపూర్వకముగా తమ ఆధ్యక్షకోపన్యాసమును ప్రారంభించి శిష్టసాంప్రదాయమును నదాచారనిరతిని వెల్లడించిరి. సజీవ సమాధియనదగిన యేమాండల చెరసాలలో లోకమాన్యుడు నిరంతరాయముగ నారేండ్లు బండిగా నుండియు చెక్కుచెదరకుండ సంపూర్ణ శారీరక మానసిక శక్తులతో మరల దేశ సేవను చేయగలిగెనో ఆమాండలేచెరసాలలోనే సుభాషబోసుగారు రెండు వత్సరములు పసించిరి. అది కర్రబోను అని బోసుగారు నుడివరి. ఇట్టి బోసులొ నొంటరిగ నారేండ్లు గడుపగలుగుటవలననే లోకమాన్యుని ధైర్యాతిశయముల్లు వెల్లడియగుచున్నవని నుడివరి. ఆమహనీయుడు జితేంద్రియుడును తపస్వియు నగుటచే సంతదీర్ఘకాల మచట గడవియు మరల సంపూర్ణారోగ్యముతో రాగలిగెను గాని యితరుల కది యసాధ్య మని బోసుగారు స్వానుభవమును వెల్లడించిరి. ఆకారాగృహమునందే లోకమాన్యుడు గీతారహస్యమును పూర్తిచేసెను.

వంగ-మహారాష్ట్రములు రెండునుకలసి వెనుక పనిచేసియుండెను. మరల నటులకలసి పనిచేయవలె ననియే బోసుగారిపుడు కోరిరి. వంగమహారాష్ట్ర భాషలు రెండును మాగధీయ ప్రాకృతసంభవములు. హరినారాయణ ఆష్టిగారు వంగవాజ్ఞయమును పరిశోధించిరి. పలువురు వంగవిద్వాంసులు మహారాష్ట్రవాజ్ఞయమును చరిత్రను పరిశీలించిరి. వంగరాష్ట్రీయు డగు శ్రీకృష్ణ చైతన్యుడు మహారాష్ట్రమున వైష్ణవ మతమును బోధించెను. మహారాష్ట్ర భక్తుడగు తుకారాం చైతన్యస్వామి బోధలవలననే భక్త్యతిశయమును బడయగలిగెను. ఛత్రపతి శివాజీ మహారాజు జీవితచరిత్ర సభినవముగ వ్రాసినవారిలో సత్యచరణశాస్త్రి యను వంగవిద్వాంసుడే ప్రథముడు. వంగరాష్ట్రములో నవలలను వ్రాయువారిలో శిరోమణి యగు రమేశ చంద్రదత్తు మహారాష్ట్రజీవనప్రభాత మను నవలను వ్రాసెను. గిరిశచంద్రఘోషు ఛత్రపతి యను నాటకమును రచించెను. యోగీంద్రనాథ బోసు శివాజీ యను కావ్యమును రచించెను. నవీనచంద్ర సేనుడును రవీంద్రనాథ టాగోరుగారును శివాజీ మహారాజు విజయగాథలను గూర్చి గీతికలను రచించి గానముచేసిరి. అని సుభాషచంద్రబోసుగారు వెల్లడించిరి. భారతదేశీయుల కందరికిని ముఖ్యముగా కలుగవలసినది జాతీయభావము. ఈ జాతీయ భావ మతిశయించినచో రాష్ట్రాభిమానమున కనవసరమగు ప్రాముఖ్యము తొలగగలదు. న్యాయకులు కవులు వీరులు ధీమంతులు మున్నగువారే రాష్ట్రమువారైనను అఖిలభారత జనారాధితలే యగుదురు. ఇట్టి సమగ్రజాతీయభావము కలుగవలెనని సూచించుటకే యీవిషయములను సుభాషబాబు పేర్కొనెను. కాలానుగుణ్యముగ యోధులుమున్నగువారిని భగవంతుడు సృజించుచుండును. వెనుక శివాజీ మహారాజును సృజించెను. అప్పటి పరిస్థితుల ననుసరించి అట్టి మహావీరుడు జనింపవలసియుండెను. తదనంతరము లోకమాన్యుడు భారతరంగమున పొడపూచెను.

సుభాష చంద్రబోసుగారు తమ ప్రారంభోపన్యాసమున చాలముఖ్య విషయములను గూర్చి ముచ్చటించిరి. భారత దేశమునం దిప్పుడు కలిగిన ఉద్యోగము విదేశీయుల సంకర్షణమువలననే కలిగినదను అపవాదను పూర్తిగా ఖండించిరి. అంధప్రాయముగ పరుల ననుకరించు పద్ధతిని భారతీయులు అనాదికాలముననే త్యజించిరి. యిప్పుడు దేశమునం దేర్పడినది సహజముగ స్వదేశీ ఉద్యమమే. నేడు జరుగుచున్న సంఘర్షణము విదేశీయ విజ్ఞానముతోడనే. బ్రిటిషువారు తొల్లింటివిజేతలవలె ధనాపహరణముతో మాత్రమే తనవినందక మన దేశమున వేరూని మన సాంఘిక విజ్ఞానజీవితములనే విస్మృత మొనరింప జూచుచున్నారు. మన జాతీయతను రూపుమాపి మన జాతినే అంతరింపజేయవలెనని వారు సంకల్పించిరిగాని అది యెన్నటికిని జరుగునది గాదని నిజస్థితిని బోసుగారు స్పష్టముగ వివరించిరి. ఇప్పుడు దేశమున సకలవిషయములందును సంస్కరణము ప్రారంభమైనది. సూతన స్వప్తి జరుగుచున్నది. కారుమబ్బలు విడిపోయినవి. విజ్ఞాన ప్రకాశము దృగ్గోచరమయినది. ఇది జాతీయసహజ వికాసము. బ్రిటిషువారు భారత దేశమునకు రాకుండినను ఇది యిటులనే జరిగియుండును. గాన నీ ఘనత తమదే యని పాశ్చాత్యులు చెప్పకొనుట హాస్యాస్పదమని బోసుగారు నుడివిన విషయమును బ్రిటిషువారు ముఖ్యముగా గమనింపదగును. పాశ్చాత్యవ్యామోహమున మునిగి యిట్టి దురభిప్రాయమునకు గురియైనవారు దేశీయులలోగూడ కొందరున్నారు. వారిప్పుడు మరల శాంతముగా యోచింతురు గాక.

ప్రజాపరిపాలనము ప్రాచీనకాలమున భారత దేశమునం దెన్నడును ఏర్పడియుండలేదు. ఇది కేవలము పాశ్చాత్యమని విదేశీయులు తరుచుగా నుడుపుచుదురు. ఈ ప్రగల్భములను గూడ నిదర్శన పూర్వకముగా బోసుగారు ఖండించిరి. ప్రాచీన కాలమున భారత దేశమున ప్రజలచే పరిపాలింపబడిన 81 రాష్ట్రములుండెను. ఇప్పటికి ఆసాములో ఖాసీ జాతివారిలో ప్రజాధికారమే జరుగుచున్నది. వారు తమ పరిపాలకుని ఎన్నుకొందురు. ఈ ఎన్నికలో ఆజాతివారందరును పాల్గొందురు. ఇది పెక్కు శతాబ్దములనుండి పారంపర్యముగా వచ్చుచున్నది. ఇందులకు గ్రామపరిపాలన మొక ముఖ్యనిదర్శనము. గ్రామ పంచాయతీల యేర్పాటు కడు ప్రాచీనమైనది. ఖాసీలలో సాత్తుపై వ్యక్తుల కెట్టి అధికారమునులేదు. భూములన్నియును జాతికి చేరినవిగాని వ్యక్తులకు చేరినవి గావు. వీనినిబట్టి చూచిన భారతదేశమున నొకరాజు నిరంకుశముగ పరిపాలించు పద్ధతియే గాని ప్రజాపరిపాలన పద్ధతి లేనేలేదను వాదము నిరాధరమని బోసుగారు బాగుగా స్పష్టపరచిరి.

భారతజాతీయత సంకుచితమని నిందించువారికి గూడ బోసుగారు తగినసమాధాన మొసగిరి. విదేశీయులవారి జాతీయత సంకుచితమైన నగును గాని భారతజాతీయత యెంతమాత్రమును సంకుచితముకాదు. ఇది స్వార్థపరత్వముతో కూడినదికాదు. సత్యం శివం సుందరం అను మహాన్నతాదర్శముపైననే భారతజాతీయత ఆధారపడి యున్నది. సత్యము నిష్కావట్యము ధీరత్వము

త్యాగము మానవసేవ మున్నగు నల్లక్షణములను ప్రబోధించుచున్నది. స్వాతంత్ర్యాభిలాషను వృద్ధి నొందించి తద్వారా ఖీణదశయందున్న కిశలను విజ్ఞానమును మరల వికసింపజేసిన దని బోసుగారు నుడివరి.

అంతర్జాతీయభావము వృద్ధి నొందుటకు జాతీయ భావము అభ్యంతరకరమని కొందరునుచుదురు. భారతజాతీయ మరల సరియైన స్థితిలో నేర్పరుచుటకు మనకు సంపూర్ణస్వాతంత్ర్య ముండవలెను. మనము బ్రిటిషువారికి సాదాకాంతముగా నుండునంత కాలమును మన మేమియును చేయజాలముగాన శీఘ్రముగా మనము రాజకీయ స్వాతంత్ర్యమును బడయవలెను. అటుపిమ్మట నితరవిషయములను గూర్చి ఆలోచింప వీలగును. దీని నెరుంగజాలక అంతర్జాతీయవాదులమని చెప్పకొనుచున్న భారత కార్మికులు కొందరు (వీరినే కమ్యూనిస్టులని గూడ పిలుచుచున్నారు.) విదేశీవస్తుములను ధరింపవలెననుచున్నారు. ఇది అనుచితమని బోసుగారు స్పష్టపరచిరి.

బోసుగారు కార్మికోద్యమమున కెంతమాత్రమును ప్రతికూలురు కారు. వ్యక్తివికసనమే సంఘ వికసనమునకును ప్రాతిపదిక. సంఘవికసనమువలననే జాతీయవికసనము కలుగును. జాతీయవికాసము కలిగిననే గాని అంతర్జాతీయసంబంధము సరిపడదు. బలమగు పునాది నేర్పరుపకుండ పైన సంతరువుల నూరక మెంచుకొనిపోయినచో ఒక్కపెట్టున సాధమంతయును విరిగి పడునుగాన మొదట పునాదిని బలపరచుకొనవలె ననియే బోసుగారు బోధించిరి.

కార్మికులును జాతీయవాదులును కలసి పని చేయవలెను. ఈ విషయమున తీర్మానములను చేయుటయే గాని మరి యేమియు జరుగని మాట నిజము. దానినే బోసుగారు వెల్లడించిరి. కార్మికులలో పనిచేయదగిన శారీరక నైతిక విజ్ఞానశక్తులు గలవారు మనలో చాల కొద్దిగా నున్నారు. కార్మికులను గూర్చి కాంగ్రెసువారు తగినంత శ్రద్ధ బూనుటలేదని వారు భావించుటకు గూడ కొంత అవకాశము కలదు. కాని రాజకీయ స్వాతంత్ర్యము లభించిననేగాని తక్కిన యిబ్బందు లేవియును తొలగవు గాన రాజకీయస్వాతంత్ర్య సంపాదనమున కందరును మొదట సన్నద్ధులు కావలెనని బోసుగారు సూచించిరి.

బోసుగారు ఖద్దరును చాలప్రశంసించిరి. బీదలకు సహాయకరమగు నుద్యమ మిదియొకటే. కేవలము నిరాధారస్థితిలో నున్నవారు రాట్టములను త్రిప్పెదరుగాని మరల కొంతజీవనాధార మేర్పడగనే వానిని పరిత్యజించుచుదురు. జనసామాన్యము నందు అసహాయోద్యమమువలన చాల ప్రబోధము కలిగినది. ఇప్పుడు కాంగ్రెసువారు జనసామాన్యమును కూడగట్టుకొని రావలెను. లేనిచో వారిలో దేశానర్థకములగు నుద్యమములు గూడ నేర్పడగలవు. అప్పుడే కార్మికులు కాంగ్రెసును తృణీకరింప నారంభించుచున్నారు. ఇది చాల హానికరము. దీనిని గూర్చి గట్టిశ్రద్ధను బూనవలెను. జనసామాన్యమునకు లాభకరమగు విధానమును త్వరలో నేర్పరుపవలెనని బోసుగారు చేసిన సూచన అలక్ష్యము చేయదగినదిగాదు. కార్మికసమన్వయ లిగి యగు సమన్వయ కాదు.

బోసుగారు భారతభావికభ్యాసమును గూర్చి భావప్రపంచమున కొంత స్వేచ్ఛానిహార మొనరించిరి. మానసికరంగమున స్వరాజ్య సాధమును నిర్మించి చూపిరి. బోసుగారు కోరుచున్న స్వరాజ్య స్వరూపము స్వాతంత్ర్యమును ప్రజాధికారమును గల సంయుక్త భారత రాష్ట్ర సమ్మేళనము. సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమును జాతీయపతాకమును జాతీయసైన్యమును జాతీయ నౌకాదళమును బోసుగా రర్థించుచున్నారు. మానవుడు జీవించుటకు ప్రాణవాయు వెట్లు ఖాళ్యమో మానవుడు వికసించుటకు స్వాతంత్ర్య మట్లు ముఖ్యము. “స్వాతంత్ర్యమే ఆత్మగానము” అని వివేకానందస్వామి నుడివెను. ఇహలోకమున స్వాతంత్ర్యమే అమృతమని బోసుగారు నుడుపుటవలసిన స్వాతంత్ర్యమునందు వారికి గల గాఢనిరతి విచిత్రమగుచున్నది. సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యము లభింపవలెను. కాని అధినివేశముల స్వాతంత్ర్యము పనికిరాదనిరి. మనకును బ్రిటిషువారికిని సమానాంతము లేవియును లేవు. భారతదేశము సర్వవస్తుసంకన్నము. పరుల ప్రాపవసరము లేకుండ నిలువబడగలదు. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునం దుండుటవలన మనకు నష్టమేగాని లాభము కలుగదని బోసుగారు నుడివరి.

మన మవలంబింపవలసిన విధానమును గూడ బోసుగారు వివరించిరి. దేశమునం దంతటను కట్టుబాటుతో గూడిన కాంగ్రెసుసంఘము లుండవలెను. అవియే మన దుర్గములు. కాంగ్రెసువర్గములే మన సేన. బోసుగారు నిర్మాణ విధానమును సమర్థించిరి. జనసామాన్యము నందు ప్రబోధమును కలిగించుట, అన్వేష్యతానిర్మూలనము, మద్యపాననిరసనము, ఖద్దరుప్రచారము, పంచాయతీ న్యాయస్థానములను జాతీయపాఠశాలలను ఏర్పరుచుట, స్థానికసంఘములను శాసనసభలను వశపరుచుకొనుట మున్నగు పద్ధతులవసరమని తెలిపిరి. కాంగ్రెసు సంఘముల కట్టుబాటు సరిగా నుండిననే గాని విదేశీవస్తు బహిష్కరణము మున్నగునవి పూర్తిగా కొనసాగజాలవు. నిరంతరమును ఏకరీతిని సాంప్రదాయానుగుణ్యముగ నిరంకుశోద్యోగులను ప్రతిఘటించుచునే యుండవలెను. అది లేనిచో పాలితజాతికి నైతికశక్తి వృద్ధి నొందజాలదని బోసుగారు నుడివరి.

స్త్రీలలో వికాసమును కలిగింపవలెను. యువకులలో కట్టుబాటును కలిగింపవలెను. జనసామాన్యముయొక్క విశ్వాసమును బడయవలెను. కార్మికులను కూడగట్టుకొనవలెను. అనునవి సారాంశములు.

నిరంకుశాధికారప్రభుత్వమును స్వరాజ్యప్రారంభమును బోసుగారు చిత్రముగా వివరించిరి. అఖిలభారత హరతాళము లేక సార్వజనికమగు సమ్మేళనము కలుగును. విదేశీవస్తుబహిష్కరణము సమగ్రమగును. కాంగ్రెసు కార్మికసమ్మేళనము గాఢమగును. శాసనోల్లంఘనము ప్రారంభమగును. పన్నుల నిరాకరణము గూడ జరుగును గాని యిది యంతముఖ్యమైనది గాదు. ఫరిపాలనము స్తంభించును. బ్రిటిషు దేశమున నుండువారికి ఆర్థికమగు దురవస్థ కలుగును. 1921 లో వలెనే కారాగృహములు మరల దేశభక్తులతో

నిండి పోవును. ప్రభుత్వోద్యోగులగు భారతీయులను గూడ పాశ్చాత్యులు విశ్వసించ జాలకుండును. విదేశవాణిజ్యము గూడ స్తంభించును గాని ప్రజలలో కట్టుబాటును వికసితమగును. క్రమపద్ధతియును విధేయతయును అధికమగును. అపుడు విధి లేక నిరంకుశులు ప్రజానాయకుల పరతులప్రకారము నడుచుకొన వలసినవారగుదురు. అని బోసు గారు వర్ణించిరి. ప్రస్తుత మిది భావప్రపంచవిహార మే యైనను భగవదనుగ్రహమున నిట్టి శుభపరిణామము నమకూడుట యంతమాత్రమును అసంభవము గాదు గాన నట్టి శుభపరిణామము చేకూరుటకు తగినరీతిని బోసుగారు చేసిన సూచనలను బాగుగా నాలోచించి దేశీయులందఱును బోసుగారి నలెనే అట్టిగాఢతమముగ దేశభిమానముతోడను స్వాతంత్ర్య వాంఛతోడను పనిచేయునట్లు భగవంతుడునుగ్రహించును గాక యని కోరుచున్నాము.

దుర్గా విలాసమునందు కల్యాణోత్సవములు

వధూవరులను ఆంధ్రలోక మంతయు

ఆశీర్వదిం చినది

కని విని యెరుగని మహావైభవములు జరుగుచున్నవి (స్వకీయవిలేఖరి)

బెజవాడ, మే నెల 3:— ఆంధ్ర ప్రతికాధిపతులగు దేశోద్ధారక కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారి ఏకపుత్రికారత్నముయొక్క వివాహముహూర్తము నిశ్చయింపబడినది బెజవాడలోని వారి స్వంతభవనమును “దుర్గావిలాస”మునందు జరిగినది. ఆంధ్రలోకములోని అనేకమంది ప్రముఖు లీవివాహమును సందర్శించుటకై విచ్చేసిరి. సుమారు 3 వేలమంది వివాహమంటపమున సమావేశమైరి. ఇంతటి మహావైభవముతో జరిగిన వివాహమీ ప్రాంతవాసులు కని విని యెరుగరని చెప్ప నగును. మనరాజధానియందలి యనేకప్రాంతములనుండి వధూవరుల కాశీర్వాద పూర్వక తంతివార్తలు వచ్చినవి.

వరునకు కట్న మేమియు నొసంగబడలేదు. వెండిపాత్రలను ఖద్దరు వస్త్రములును తప్ప వర పూజార్థము వేరేమియు నొసంగబడ లేదు.

ఈ వివాహ సందర్భమున 5 దినములును అనేకమంది గాయక శిఖామణులయొక్క గాన సభలును హరికథా కాలక్షేపములును జరుపబడును. ఈ గానసభాదికములకై అనేకప్రాంతములనుండి ప్రేక్షకులు వచ్చుచున్నారు.

శ్రీ రామకృష్ణ గోసంక్షేప శాల

బులుసు సాంబయ్యగారు శంఖుస్థాపనగావించుట రామచంద్రపురం, మే 3:— శ్రీరామకృష్ణ గోసంక్షేపశాలము 15 మంది పఠ్యులుగల కార్యనిర్వాహకవ్యవస్థతో ప్రారంభింపబడినది. 2 వ తేదీ బుధవారం ఉదయం 9-40 గ.ల శ్రీ బులుసు సాంబయ్యగారు పంతులమండల శంఖుస్థాపనోత్సవము జరిపిరి. చాలామంది పక్షిస్తు వైద్యులు వచ్చియుండిరి. (2 వ విలేఖరి)

మదరాసువార్తలు

నీను తపాలా:— ఇదివరలో ప్రకటింపబడిన 2-5-28 తేదీని గాక 4-5-28 తేదీ సాయంకాలం 6-25 గంటలకు జనరలు పోస్టాఫీసువద్ద మూయబడును.

సవరణ:— 2-5-28 తేదీన వెలువడిన ఆంధ్రప్రతిక యందు గుంటూరు కరన్సికొట్టకేసు అనుబంధ కేసు “ఆశాస్త్రీయమైననోటసు ముద్రించి ఉపయోగించుచున్నారనే నేరమునకు బదులు” తప్పుకు సాక్ష్యము, ఆశాస్త్రీయమైన పత్రముల సృష్టిమెట్లు అను నేరములు వీరిమీద నాటించబడినవి, అని చదువరుల గ్రహించవలసిన ప్రార్థన.

అఖిలభారత అరుంధతీను కేంద్రసభ:— గత నెల 14-న తేదీన సమావేశమయి తమ పరిపాలనామణులకు ఒక సంవత్సరముజరకు నుచితముగా “జస్తిను” ఆంగ్లసంపత్రిక నొసంగిన ఎ. రామస్వామి ముదలియ్యగారికి “హిందూ” దినపత్రిక నొసంగిన హెచ్. ఎం. బాబుగారికిరి ఎందఱును లొసగుదు తీర్మానముల గావించిరి.

రామాయణ కాలక్షేపసభ:— ఈ సభ యజమాన్యమున రామాయణము సీతనులో 10, 11 వ కథలను పూర్వము గర్భభంగము సీతాపహరణ మనుచిత్రములు యధాక్రమముగా మే నెల 5, 6 తారీఖులకు శనివారం ఆదివారములందు సాయంకాలము 5 గంటలకు మదరాసు జార్జ్టౌన్లను అమ్మనుకొయిలు వీధి, 124 కనాలు సంఖ్యగల యెల్లొ బ్రహ్మశ్రీ తంజావూరు శుబ్బరామ భాగవతులవారిచే జరపబడును.

నీటి ప్రమాదము:— నిశ్చయించిన మత్స్యల పేటలో కృష్ణను కొనిల యంత్రమును సందర్శమున దీపములను వెలిగించుటకు తనతండ్రికి సాయము చేసె యుండిన ముతస్వామియను వాలుడు మరియొక బాలునితో గూడి యచ్చెటి చేత తల్లూరి స్నానమాడుచుండగా కాకస్మిగముగా మునిగిపోయెను. కొన్నిగంటల తరువాత వాని కళేవరము నీటిమీదలే లెన.

మరియొక నీటిప్రమాదము:— శేడు జార్జ్టౌన్లను లో కృష్ణపుర యిక్కును చెరువులో 50 యేండ్ల వయస్సుగల తెలుగువాని కళేవరమొకటి తేలుచుండగా కనబడినది.

రాకపోకలు:— పోలీసుకమిషనరు పదవికి నూతనముగా నియమింపబడిన సి. వి. కన్నంగుహంగారు కేటి యంద యును మద్రాసు వచ్చిరి.

జీనివా అంతర్జాతీయ కార్మిక మహాసభయొక్క భారత దేశ ప్రతినిధి వ్యవస్థను ఆంధ్రప్రదేశ్ గా నియమింపబడిన ఆర్. కె. మన్మథంకెట్టిగారు గతరాత్రి మద్రాసు విడిచి బొంబాయి కేగిరి. శనివారమున బొంబాయినుండి పయనమగుదురు.

ఎస్. సత్యమూర్తిగారు గతరాత్రి వర్రాసు విడిచి బెంగళూరుమిటుగా మర్రున కేగిరి.

సర్ ఫెయ్యులెగు బాబ్బరు సి. వి. కృష్ణస్వామయ్యగారు, బజ్జల్లా, పితాపురం, మహారాజా, జుబ్బూరు, మహారాజా, గారు, గతరాత్రి మద్రాసు విడిచి ఉదకమండలమున కేగిరి.

సి. ఆర్. టి. కాగ్రీవుగారు గతరాత్రి మద్రాసు విడిచి కొయంబత్తూరున కేగిరి.

ఏ రుగవాధ మొదలిమారు తాడులింగ మొదలియారు జి. ఎఫ్. ఎం. ఫార్మిగు (ఈస్టుకోస్టు స్పెషలు పోలీసుకమాండంటు) గారు కేటియంద యు మద్రాసు వచ్చిరి.

నినిమాకవిటి అధ్యక్షుడగు డి. బి. టి. రంగాచారి, సభ్యుడగు కర్నూలు జె. బి. క్రాఫర్డుగారు గతరాత్రి మద్రాసు విడిచి ఉదకమండలమున కేగిరి.

మైసూరు విశ్వవిద్యాలయ సిల్వరు జూబిలీ ఉత్సవాసమున సర్ సి. సి. రామస్వామయ్యగారు అగ్రముఖులలో ప్రథమోపన్యాస మొనర్చుట విశ్వవిద్యాలయముచే శాహ్వానింపబడియున్నాడు. (ఆ. ప్రె.)

మైసూరు మహారాజుగారు నిశ్చయించిన యందయమన గవర్నరుగారిని గవర్నరుమెంటు భవనమువద్ద దర్శించిరి. కొంచెము కాలము గడిచినతరువాత గవర్నరుగారు మహారాజుగారిని మరల దర్శించిరి. (ఆ. ప్రె.)

ఎం. ఎస్. ఎం. రైల్వేపనివాండ్ల సంఘము

మేడినోత్సవ తీర్మానములు

1. వాషింగ్టనువద్ద జరిగిన అంతర్జాతీయకార్మిక మహా భవే శామోదింపబడిన ఎ. మిసి గంటలకాలపరిమితి కనుకూముగా వోట. నిర్మిత రాష్ట్రమును దానినిభూయభూపసుండుట సభనా రు తీర్మానముగా నిరసించుచున్నాడు. బ్రిటిషుప్రభుత్వము ఎ. మిసి గంటల కాలపరిమితిని యజమానుల కనుకూలముగా మార్చదలం ట యాసభవారు ఖండించుచున్నాడు.

2. పరివాండ్లు పనిచేయవలసిన కాలపరిమితి తారమంత 48 గంటలను దినమునకు 5 గంటలను నిర్ణయించ బడునట్లుగా ఇండియాను ఫ్యాక్టరీ చట్టము ఇండియాను మైన్స్ చట్టము సవరిం పబడవలెనని యాసభవారు తీర్మానింపబడియున్నాడు.

3. ఎ. పరిశ్రామిక తగాదాలతో యజమానులను తుపా కుతోను కత్తుతోను సహాయముచేయు నలవాటును యాసభ వారు ఖండించుచున్నాడు.

బి. యూ. లో పి. యి. ను య. జ. మ. ను లు తమ పని వాండ్లతో తగాదా పడినపుడు లా ఆర్డరుల పేరుతో పమ్మలనాచి వేయుటమగునా తాము సహాయ సేవాదేశముయొక్క పథ్యముగా తమపనివాండ్లపై అత్యధముల సుపయోగించు యలవాటును ఈ సభవారు ఖండిం చుచున్నాడు. ఈయలవాటును వెంటనే నిషేధింపవలెనని యా సభవారు ప్రభుత్వమువారిని గోరుచున్నాడు.

(సి) పరిశ్రామిక తగాదాలలో ప్రభుత్వమువారి యజమాను లగునపుడు ప్రభుత్వమువారి యనుమతి లేకుండ అత్యధములను అక్రమముగా పనివాండ్లపై సుపయోగించువారలను ప్రాసి క్యుటుచేయుటకు పనివాండ్ల కధికార మొనగవలెనని ఈ సభ వారు సూచించుచున్నాడు.

టూరిస్ట్ బోర్డు విచారణ

దేశీయ పరిశ్రమకు సంరక్షణ గోరుట

రంగూను మే 2:— టూరిస్ట్ బోర్డువారు శేడు మరల సా త్పులను బహిరంగముగ విచారించిరి. ఇండో బర్మా (బ్రిటిషు) రాష్ట్ర హాస్టల్స్ డెవలప్ మెంటు సిండికేటు అస్సాము ఆయు కంపెనీల ప్రతినిధులు విచారించబడిరి. ఈ ఐదుకంపెనీలవారు కలసి ఒక విధానము సూచించిరి. చిన్నచిన్న దేశీయకంపెనీలు బోర్డువారి శిఫార్సుల ననుసరించి తాపసభవారు ప్రసరక్షణ నిర్ణయములు గావించవలకు తాత్కాలికముగ నొక పరిక్షా విధానమును సూచించిరి. కంపెనీల యందు తయారగు కిరసనాయిలు పెట్రోలు పై ఎక్సైజు పన్ను తగ్గింపవలెననియు విదేశీపు కిరసనాయిలుపై దిగుమతిపన్ను గాలనుకు 1 అణా హెచ్చింపవలెననియు సూ చించిరి. మొదటి సూచన సంగీరించుటకు ప్రభుత్వమువారికి వీలలేకపోయినచో నీకష్టము చట్టము సవరించి రెండవ సూచననైన అంగీకరింపవచ్చును అసభ్యులుచేసినచో చిన్నకం పెనీలను చాల అపొంతును కలగును. పెట్రోలు పై దిగుమతి పన్నుగూడ హెచ్చుకేయుమనికోరిరి. ఈవిధానమువలన ప్రభు త్వమువారికి రూ. 60,45,000 నష్టము వచ్చినను మంతులగా రడి రూ. 5,175,000 లుండును. విదేశీపు పెట్రోలు కొంత కాలమువరకు నిషేధింపవలెనని స్టాండరు కంపెనీవారు కోరిరి. సాక్షులను యీ సూచనలగూర్చి విచారించిన పిదప శాటికి విచారణ ముగిసెను. (ప్రె. ప్రెసు.)

స్వామిస్థానవార్తలు

స్వామివాది దుష్ప్రవర్తన

స్వామివాదిగ నుండమాడని తీర్పు జి. సి. ఆనందాశ్వామిగారు అను హైకోర్టు వక్త్రులు తన వృత్తియందు దుష్ప్రవర్తన కావించెనని నేరము మోపబడి స్వామిమూర్తులు ఫిర్యాదు చేసి యెడలు వాదించబడిన కేసులో శేడు తీర్పుచేప్పబడినది. తీర్పును వినుటకై స్వామివాదులచేతను ఇత నితరులచేతను, కోర్టు అంతయు నిండిపోయెను.

ఆనందాశ్వామిగారిమీద మోపబడిన నేరము లన్నిటిని ఒకటి వెంట నింకొకటి పూర్తిగా విమర్శించి ఆనందాశ్వామి దొషియని స్వామిమూర్తులు తలచి పొనిని స్వామివాదిగ నిక మీద ప్రాక్షీను చేయరాదని తీర్పుచేప్పిరి.

గుడివాడ

(స్వతంత్ర పత్రిక)

బాలికాపాఠశాల వార్షికోత్సవము

మే 2- ఈ పాఠశాల వార్షికోత్సవము ఆదివారము సాయంత్రము శ్రీమతి. పి. పూర్ణమ్మ ది. ఏ. యల్. బి. గారి యాభిమాన్యమున వివిధ వైభవముగ జరుపబడినది. పూర్ణమ్మ గారు ప్రస్తుతము మామండల బాలికాపాఠశాలల పరిష్కారకారిణిగా బదిలీయయ్యారు. ఇట్టివనవని బొందిన ఆంగ్లబాల్యము (స్ట్రీలలో) పిద మొదటివారు. పిద తమ ప్రారంభోపన్యాసమున యీ బిల్లాలో స్ట్రీలవలె ఎటుల క్రమక్రమాభివృద్ధి జేయదగుననియు, పురాణకాలమునాటి శక్తి రూపిణి యగు స్ట్రీల నేడు జనసభ్యులు గోల్పోయి కేవలము మచ్చిక చేయబడిన కడుపువలె నెటుల మెలిమియన్నదియు, స్ట్రీల మరల తన పూర్వపు స్థానమున కున్నవలెననియు విద్యార్థులకు కావలెననియు, యిట్టి విద్యార్థిభావమునందు పెక్కు తోషణలు గలవనియు, వలెతావుల, పాండిత్యము గడించిన పరితోషాధ్యాయునియనియమింప బడకపోవుటచే పాఠశాలలలో నేర్పబడు సంగీతము అధ్యయనమును దున్నదనియు, పాఠశాలలలో నుపాధ్యాయుల సంఖ్యకంటె నుపాధ్యాయుల సంఖ్యయే మించియున్నదనియు, ఆరోగ్య, వృత్తికామ్యములతోబాటు ప్రాథమిక విద్యా ప్రచారమునందు, శిశుపోషణ, ప్రాథమిక చికిత్స మొదలగునవి చేర్చబడవలె ననియు, పాఠ్యాభ్యాస స్ట్రీలు గృహకృత్యముల నిర్వహించుటతో తృప్తిపడక ప్రవృత్తనకు గడంగుదు రనియు పాఠ్యాభ్యాస దేశములందుల బాలికలను నైతము, వసతి గృహములందు విద్యగరవులు మరచేత ప్రస్తుతపరిస్థితుల ననుసరించి అభివృద్ధి యుక్తమనియు, బాలికలకు గృహమే సరియైన శిక్షణాలయమనియు, అందులకు తల్లులు తప్పక విద్యావతులగు నుండవలె ననియు, హితోపదేశమును గావించిరి. మరియు యీ జిల్లామండలమున స్ట్రీల సంఖ్యాభివృద్ధి కొన్ని సంఘములు ఏర్పడి కృషి సజువుమందుకు కుభుత్వమునయు, యీ సంఘములు స్ట్రీలలోకమున నూతనవికాసమును బ్రసరింప జేయగలవనియు, నెలదిప్పుచు నూతనముగ బెజవాడలో నేర్పడిన భారతసారీమండలికి ఎల్లరును సాయ మొనర్పవలెనని బిల్లు పైని గావించిరి. పిదప ప్రధానోపాధ్యాయులగు శ్రీమతి గుడి నేప ముఖ్యులవారయ్యగారు ప్రోత్సాహకరమైన పాఠశాల వార్షిక వృత్తాంతమును జదివి వినిపించిరి బాలికలచే గానము, కోలాటము, శాటక ప్రదర్శనము జరిపింపబడిన పిమ్మట అధ్యక్షులు బాలికలకు బహుమతుల నొసంగిరి. అధ్యక్షులకు వందన సమర్పణముతో సభ ముగిసెను.

గుడివాడ క్లబ్బు

ఈ క్లబ్బుకు నిర్మించబడనున్న భవనమునకు నేడు శ్రీయత నిడమర్తి కరకంఠం పంతులు ది. ఏ. యల్. గారిచే శంభుస్థాపన మహోత్సవము జరుపబడినది. వీరేశ్వరయ్యను నిర్వహించుట కెంతయు సర్దులు. వీరప్పలకు డిస్ట్రిక్టు మనసబుగా వచ్చి క్లబ్బులో సభ్యులుగా చేరినవలెననియు తత్సారము నిద్రావధియందున్న క్లబ్బుకు సభ్యులొకాడను వృద్ధిపంది పైతన్యవంతముగా నొనర్చిరి. కేవలము వివేచకులతో కాలక్షేపముచేయు క్లబ్బునకు వీరి సహజ సాహిత్యకాళు నొకటి చేర్చబడినది. దాని కుపాంగముగ ఆర్యులతోప ముక్తమైన గ్రంథాలయము సమకూర్చబడినది. సభ్యులు ప్రభావిత జీవనమునందు పైతన్య పాల్గొనవచ్చిరి. గజరాతు వందలు నెల్లూరు తుపాను సహాయములను ద్రవ్యమును సమకూర్చించి మానవ నోనర్చి యుండిరి. విద్యాధికులతోడను ధనాధ్యులతోడను విరాజిల్లు యీ సంఘము అసాధ్యమైన కార్యముచేసింది. ప్రభావన సేవకములతోడను నిడుకొని కృషిరంజనము యీ క్లబ్బు భవనమునకు చేతున్నను సర్వభోజనముగ నెలదియొకటి సభ్యుల మేధా సంపదలకు పరమప్రయోజనముగ నుండగలదు.

ఉద్యోగమార్పు

మూడు సంవత్సరములకుండినను నూత డిస్ట్రిక్టు మనసబుగానున్న శ్రీయత నిడమర్తి కరకంఠంపంతులు ది. ఏ. యల్. గారు బందరుకు బదిలీయయ్యుటచే వారిస్థానీ శ్రీమతి త. కొల్లిపర బాల్యార్థిగారు నయచేసియున్నారు. వైచారి పిడుకల సంవత్సరమున గుడివాడ క్లబ్బు శ్యామల సభ్యులు వారు మరకొరకును వృత్తులను విందుల నొసంగి వారియందు దయగల గౌరవాతిశయమును గనుపరచిరి. సరసింపాం పంతులుగారు శీఘ్ర మేధావులని పేరొనరిరి. పిద నిరాడంబర భవులు.

రామచంద్రపురం తాలూకాబోర్డు

ది 80-4-28 తేదీన రామచంద్రపురం తాలూకాబోర్డు సభ బోర్డు ఆఫీసులో అధ్యక్షులగు మ.రా.శ్రీ విక్కిన వెంకట రత్నంబాదిగారి అధివత్సమున సమావేశమయినది ఇది ప్రాత తాలూకాబోర్డు సభ్యులతో కూడిన ఆఖరు సమావేశము. 18 సభ్యులు సభకు హాజరైరి. ప్రధానమున ఆక్రమణ బాలికల కొన్ని ఎస్సీ మేల్లు విశేషవర్గములకు అంగీకరింపబడి తీర్మానింప బడినవి. పిమ్మట కొత్తబోర్డు సమావేశపరచుటకు బోర్డు మాత్రం అధ్యక్షుని ఎన్నుకొనటకు తేదీ నిర్ణయించుటకు తీర్మానము చేయించబడినది. బోర్డు సభ్యులకు సబ్జెక్ట్ పద్దత్యురైతిగారు అధ్యక్ష ఎన్నిక తేదీనిర్ణయము బోర్డువారి చేతులు అవసరము లేదనియు తనవారే అధ్యక్షులై చేయవచ్చుననియు ఈశీర్ష్యాము త్రొసేయవలెననియు సభ్యులను కోరిరి. మ.రా.శ్రీ.అల్లం రామరెడ్డిగారు అధ్యక్ష ఎన్నిక తేదీ నిర్ణయములో బోర్డువారు సభలో తీర్మానించుటకు అధికారము కలదనియు అట్లు చేయుటయే సమంజసమనియు జవాబు చెప్పిరి. తీర్మానము వోటుకు పెట్టగా అధికసంఖ్యాకులు తీర్మానమును ఆమోదించిరి. నూతన తాలూకాబోర్డు అధ్యక్ష ఎన్నిక విషయం ది. 11-5-28 తేదీ వరకు 11 గంటలకు రామచంద్రపురములో సమావేశమగుటకు నిర్ణయించబడినది. తాలూకాబోర్డు వ్యవహారములన్నియు సమాప్తి అయినతర్వాత, అధ్యక్షులు బోర్డుసభ్యులకు గత మూడు సంవత్సరములనుంచి ఎన్నికలలో పాల్గొనరనే పోటీగా జనించినవృత్తికి బోర్డువ్యవహారములలో ఎట్టికత్తులు పాల్గొనలేక తాలూకా ఆభివృద్ధినిమిత్తము అందరు ఏకముగా కలసిపనిచేయును తమకు తోడ్పడినందుకు వందనము లప్పించిరి. శామినేలైరు సభ్యులగు మ.రా.శ్రీ. మానుకొండ గంగరాజుగారు అధ్యక్షులు బోర్డు వ్యవహారములను న్యాయపరిశీలనలో నిపుత్రపాతబుద్ధితో నిర్వహించుచున్నందులకు తమఅభినాయములై సభకు గత రిసంలిల నుంచి అధ్యక్షులు గావించిన నేతకు అభినందన తీర్మానము రికార్డు చేయవలసినదిగా ప్రతిపాదించిరి. మ.రా.శ్రీ. అల్లం రామరెడ్డిగారు బలపరచిరి. ఈ తీర్మానము రికార్డు చేయునప్పుడు మ.రా.శ్రీ. విజయవారి వెంకట్రామయ్యగారును గారు అధ్యక్షుల వహించిరి.

రామచంద్రపురం తాలూకాబోర్డు స్థాపనకు ముఖ్యకారకులగు బోర్డు స్థాపించినది మొదలు నేటివరకు సభ్యులుగా ఉండి నూతనబోర్డు ఎన్నికలలో పాల్గొనక సభ్యులుగా ఉండి విరమించుచున్న మ.రా.శ్రీ. బోన్మల్ల రామచంద్రరావు పంతులుగారు గావించిన నేతకు బోర్డువారు అభినందించుచు ఆభినందన తీర్మానమును వినిటు బుక్కలూ రికార్డు చేసిరి. సభ సమాప్తి అయిన తర్వాత సభ్యులకు అధ్యక్షులు అల్పాహారంబు నొసంగిరి. పిమ్మటబోర్డు సభ్యులతో గ్రూపుఫోటో తీయబడినది.

డక్కానవాబుగారి సోదరునిల రెస్టు

డక్కా, మే 2:—డక్కానవాబుగారి సలితమ్మగారు నవాబ్ బానాఖానా, అలీముల్లాగారు క్రిమినలు ప్రాసీజరు కోర్టు 110 నెక్సును ననసరించి ఆరెస్టు చేయబడిరి. వెయ్యి రూపాయలు జామీనుమీద విడుదల చేయబడిరి. కేసు విచారణ మేసెల 7-వ తేదీ జరగను. (అ. ప్ర.)

మద్రాసు అందు నదరక్ మరాటా

రైల్వేకంపెనీ, లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇన్ కార్పొరేటు చేయబడినది)

నోటీసు

మద్రాసు, రామపురం పెరంబూరలం నుండిన రైల్వేకంపెనీవారి వివిధ ఆఫీసులనుంచి చిత్తు కాకితములు రామపురం రైల్వే ఆఫీసునుండి పంపిణీ చేసిన చిన్న కార్డు బోర్డు ముక్కలు జల్లికాకితములు పరిశీలనాధికారులను కొని కొని పోవుటకు పెండ్లకు ముద్రాను అంగీకరణ సవరణ ముఖ్యరైల్వేకంపెనీ లిమిటెడ్ వారి వారి పిమ్మట గావించినది 5-28 తేదీ బుధవారం గెల్లెరిల వరకు తీసుకొనబడును. గడువు కాలము 1-6-1928 తేదీనుండి 1 సంవత్సరము.

పెండ్లకు ఫారములు నేస్తుపేరరు వివరములు రు 1/- కల్పించిన యం. యస్. యం. రైల్వేకంపెనీ, ఆఫీసు కంప్రొలర్స్ అఫ్ స్టాక్స్, పెరంబూరు వారివద్దనుండి పొందవలెను. ఈడబ్బు రిగి నాచును యివ్వబడదు. పెండ్లకు ఫారములు ఐ. పి. మూలకముగా పంపబడదు.

నేస్తుపేరరు కొని తొంగించుటకు పెండ్లకు కనరుమీద లిఖించి నీల్లు కనరులలో భగవనలెను. ఈ కర్డు పెండ్లకు ఫారముతో కూడ పంపబడును.

4792 (నం) ఏ. సి. టర్నర్, ఆఫీసు కంప్రొలర్ అఫ్ స్టాక్స్

ఈజిప్టు ప్రత్యుత్తరము

(ఆంగ్లపత్రిక ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, మే 8:—కామన్వెల్థులో ఈజిప్టు ప్రత్యుత్తరముచేసినది చాంబర్లెనుగారు ప్రకటించిరి. అంగన్వెల్థులో ములు బాగున్నవని. కాని బహిరంగసభలనట్లుమును మరల తల పెట్టినను, లేక అట్టికాసనమును ప్రణేక పెట్టినను, బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు మల చర్యను దీనికొనకకప్పదరిరి. 1922 ప్రకటన మునుగూర్చి వర్ణించుటయే మానెదరని ఇదివరలో యంగన్వెల్థు కలు పెడవలెనని యుత్తరవులనిచ్చునవరమని చెప్పినవాటి నుపసంహరించుకొనిరి.

1922 ప్రకటనము ఎల్లగాలము కాశ్యతముగనుండవలసినదేగా యని తర్జిలుగారదురు, ఉండవలసినద నీయనిరి. ఈజిప్టులో బ్రిటిషు ఆశీసుములకు భంగమురాకుండ జేయుట కడియ నరచునిరి. బ్రిటను ఆశీసుముల రక్షణార్థము బ్రిటనుకత్వ ఇతరు లెవరను ఈజిప్టును ఆక్రమించుకొనరాదనిరి.

ఈజిప్టుకత్వమును, యంతు రాబోవు ప్రభుత్వములను 1922 ప్రకటనముచున్న సిద్ధాంతమున నిలబెట్టునలెనని. ఇతర ప్రభుత్వములకు మనము రాకుండ జేయుచున్నారము గాన అట్టి ప్రభుత్వములకు ప్రజలకును, మన ప్రజలకును అపాయము లేకుండ రక్షించుటకు కట్టుదిట్టములను జేయలెననిరి.

చర్చిలుగారికి ఇనుప్టుయెంబాజ్యము వచ్చినది. ఈవారము కామన్వెల్థులో ఆధికతరచర్యయందు వారుపాల్గొనరలు.

కాసన సభలు

మూర్పు ఆఫ్రికా భారతీయులు ప్రభుత్వపు కోర్టులను నిరాకరించుట

(ఆంగ్లపత్రిక ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, మే 2:—నెయిరోబీ భారతీయులు కాసన సభలందు సహకారము నల్పవలెనని ప్రభుత్వమునా రడగ నిరాకరించిరి.

పోలండులో మే దినోత్సవపు

అల్లరులు

(ఆంగ్లపత్రిక ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, మే 8:—పోలండు ర స్ట్రీలు వట్టుములయందు మే దినోత్సవమున అల్లరులు రికపాత మర్యుడెనని వార్తలు వార్తలు చెబుచున్నవి. పోలీసువారు కాల్చిరి. ఒకడు చనిపోయెను. పెక్కుమందికి గాయములు తగిలెను.

ఆఫ్ఘను రాజదంపతులు

మూస్కోకు బయలుదేరుట

(ఆంగ్లపత్రిక ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, మే 8:—నిన్న ఆఫ్ఘన్ రాజదంపతులు మూస్కోకు బయలుదేరిరి. అమానుల్లా రాజా తన పయనము ముఖముగ జరిగెనని సంతసమును తెల్పుచున్నది. పోలండ్ ఆఫ్ఘన్ సంబంధములు అనుకూలముగ జరుగునాక యనిరి.

ఉత్తర బల్గేరియా ఉప్పెన

(ఆంగ్లపత్రిక ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, మే 8:—ఉత్తర బల్గేరియాలో ఉప్పెన విశాక మొనరెను. ప్రజలు భయకంపితులైరి. 70 మందికి చెచ్చలు తగిలెను.

ఫ్రెంచి ఎన్నికలు - ప్రభుత్వము

ఫ్రెంచిఎన్నికలు ప్రభుత్వవిధానమును అంగీకరించినటుల చెబుచున్నవిగాన ఫ్రెంచిప్రభుత్వము రాజీ కామానీయ న కక్రలేననుచున్నాడు. మంత్రిగృహ మారదు. ఓసిడిపోయిన కార్మికముంత్రిస్థానమును మాత్రము భర్తజే సెదరదు.

జనీనా జాతిమితికి ఇండియా ప్రతినిధిగ లిట్టె ప్రభుని నియమించిరి

అబ్బాసాలిగారి స్థానే తిరుమనావల్లి వధుర పురముల నుండి మదరాసు కాసనసభ్యత్వమునకు ఖా. బి. పి. కాలిఫుల్లాస్థాపేబుగారు అభ్యర్థిగా నియమింపబడు.

విదేశవార్తలు

వార్సాలో మే దినోత్సవము

అలరులు

ఇద్దరు చనిపోయిరి. పెక్కుమంది కుతగాత్రులైరి. వార్సా, మే 1:—కమ్యూనిస్టులు, సోషలిస్టులు తిగవు లాడుకొనిరి. కొట్టుకొనుకొని పరిణమించినది. రక్తపాత మేగడినది. కివాల్యులను గాల్చుకొనిరి. ఉభయములను పోరాడిరి. 10 మందికి ప్రమాదము ఘటించెను. ఇద్దరు చనిపోయిరి. పోలీసులలో మాత్రము ఇతరనోట్ల నెమ్మదిగ నున్నది. తెంజ్య పోలీసువారు 70 కమ్యూనిస్టులను ముందు జాగ్రత్తకొనుట అరెస్టుచేసిరి.

ఇంగ్లాండులో అల్లరులు లేకుండగనే నెమ్మదిగ నాగినది.

పార్లమెంటులో గూడ ప్రమాదము లేకుండ జరిగెను. కొందర, కోల్డు తగిలినవారిని అరెస్టుచేసిరి. జపానులో 50 మందిని అరెస్టుచేసిరి.

బ్రిటిషు పరిశ్రమలకు కాశ్యోగ్యమును నేర్పాటుచేయుటకు లండనులో స్థలముకై రాయబారములను జరుపుచున్నార. ప్రపంచములో అంకటను ఇదే గొప్పవర్తకస్థలముగ ఏర్పడు నటుల చేసెదరట.

పంజాబులో మియకోవాలి నెవన్సుజడిచే మరణశిక్ష నిధింపబడిన పరిభ్రాతగాడు చేసిన ఆపీలును ప్రతికఢివైనట్లు ప్రోక్షిచేసిరి.

అధికపత్రమును చర్చించుట

లండన్, మే 1:—పెట్రోలుమిద పన్నును తీసివేయుటకు బిల్లు లేదని చర్చిలుగారనిరి

చీనాపరిస్థితులు

దాక్షిణాత్యులు సినపోను ఆక్రమించుట

సింగటో, మే 1:—సిననుదగ్గర నన్న జపాను సేనలు ప్రక్రమపరిస్థితులను గాపాడుటకు దక్షిణసేనలతో సహకారము పలుకుచున్నవి. సినను 5) పైట్లుకూర్చుగ నున్న పోషనును దాక్షిణాత్యులు కట్టుకొనిరి.

మే 2:—ఉత్తరచీనానైవ్యములు విస్తారముగ సింగటోలో ప్రవేశించుచున్నవి. ఇతరు ప్రబలిరోధమును జూపెదరట. ప్రజల కుపయోగించెడివనలను జపానువారు గాపాడుచు న్నార.

హ్యూంటంగులో నన్న ఉత్తరచీనాసేనలన్నియు ఎల్లో నడిచు తరచు గరిగినచిచ్చవని. దక్షిణసేనలుకేడు సినపోలో ప్రవేశించెను. చాంగుపంగుచాంగుసేన దానిని ఖాళీచేసిపోయిన పిమ్మట, విటు ప్రవేశించిరి.

అంతర్జాతీయ వైమానికతపా

25 దేశములు చేరుట

టెహరాన్, మే 1:—అంతర్జాతీయ వైమానికత ప్రచారమేగడినదని సోవియటు వాస్తాఫీసువారు ప్రకటించిరి. టెహరాన్ బాహుప్రచారమును యారపు. ఆసియా-మైదన్ లోనున్న ఇంకొక 25 దేశములతో కలిపి. జర్మనీ, స్వీడన్, డెన్మార్కు, ఎస్టోనియా, ఫిన్లండు, లెటోనియా, లిథుయిని, ఇటలీ, రష్యా, బల్గేరియా దేశములుగూడ చేరెనట.

టెహరాన్ ప్రభువు మార్కం అనునామెను పెండ్లి యాడునట.

కోల్డు రాకొనుడు రుమేనియాలో సరేధవనమున విశ్రాంతి కై నెమ్మదిగ కాలక్షేపముచేయుచున్నాడు. రుమేనియా రాజకీయపరిస్థితులపట్టి ఆతనిరుమేనియా మకాము ఎంత కాలమా కైచియునట.

ఏప్రిల్, 28 వ తేదీకి గ్రేటుబ్రిటన్లో పనిలేనివారి సంఖ్య 2062800 గలను. క్రిందటివారముకంటె 21474 మంది తక్కువ.

ఈజిప్టు బహిరంగనభలచట్టము

బర్క్లె హెడ్ ప్రభువు

లండన్, మే 1:—బర్క్లె హెడ్ ప్రభువు ఈజిప్టు బహిరంగనభల చట్టమునుగూర్చి ప్రస్తావించుచు సమయంకర కాళక్షేపముచేసి బాగానే యున్నదనిరి. దానివలన వాణిజ్య పార్లమెంటుచిక్క చాలవరకు తగ్గినదన్న మాట. నవంబరువరకు ఆఫ్రికేని ప్రయోజనము లేదు. 25 సంవత్సరములవరకు గాని 10 సంవత్సరములవరకు గాని ఆఫ్రికేనిను ప్రయోజనములేదు. సామ్రాజ్యబాధ్యతగల్గి, ఇతర యూరసియనువాతులను గాపాడు పూచీగల్గి, తమ సామ్రాజ్యరాకపోకలును అత్యవసరముగల బ్రిటిషు ప్రభుత్వమునాడు ఈసనము సంగీరించుట కెంతమాత్రము వీలులేదు. బ్రిటన్లో ఏర్పడు మేర్పడినను అశాసనము సంగీరించర. ఈజిప్టు బహిరంగనభల చట్టము సంగీరించర.

నగ్నోవాల్లుగారు ఈజిప్టు పరిస్థితులనుగూర్చి బర్క్లె హెడ్ ప్రభువుచిరని బర్క్లె హెడ్ ప్రభువు కొనిగూడెను. నగ్నోవాల్లుగారు నా భారతవస్తువులను గాజ్మోంకేత్తవ్వేస్తో జూచిరి. ఆతడు ఆతని సహచరులను ఎ తయో తనకే నోద్వీకి రిచిరి. భారతవస్తువారములను నగ్నోవాల్లు జూపిన మార్పెట్టి విశ్వాసమునకు ఆతని కెంతయు బ్రిటిషువారు కృతజ్ఞులగు నుండ వలెననిరి.

చాంబర్లెనుగారు

లండన్, మే 1:—కామన్సునభ్యో (బ్రిటిషు యుద్ధ నౌకలు ఈజిప్టున బోవుచున్నమాట నిజమేనాయని కెస్ట్రీగా రడుగ ఇదివరకే అవిషయమై జేపిరిమనియం ప్రతిపక్షవాదు కుదు నేను జేప్తక తప్పదని నిర్బంధము పట్టుచో ప్రత్యుత్తరమును ఇంకొకమారు జేప్పెదనని చాంబర్లెనుగారు రనిరి. నగ్నోవాల్లుగారిపై అనవసరము బాధ్యతను మోపదలమని లేదనిరి. కాని ఇంతకంటె ఎక్కువగ తనకు జేప్పవలెనని కోరెను కొక దననిరి. యుద్ధనౌకలు ఈజిప్టుకేటలికి మొదటి పర్యాయము గాదనియు పృథిక లన్నియు ప్రకటించుచుండ ఈ దాపరి; మేల యని కెస్ట్రీగా రడిగి.

టెర్రలుగారు చాంబర్లెనుగారి వైఖరిని శంకించుచు ముందు బెంచీలో నన్నవారడిగిననే ప్రత్యుత్తర మియవలె నని చాంబర్లెనుగారు యభిప్రాయముగ నున్నట్లున్నదనిరి.

తనవైఖరి అట్టి యభిప్రాయమునకు తా వీయటలేదని చాంబర్లెనుగారు ప్రత్యుత్తరము చెచ్చిరి. ఈజిప్టున యుద్ధ నౌక లేకున్నచి ప్రకటించిన ప్రజలకితప్పవెద రని చాంబర్లెనుగారు ప్రకటిచలేదాయని కలకత్తలా రడిగి. లేనని చాంబర్లెనుగారు ప్రత్యుత్తరము చెచ్చిరి. ఈజిప్టు ప్రభుత్వము నకు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చుట కవకాశము నిచ్చువరకు ఏమియు జేప్పకుండట బాగుండుననిరి.

సర్ జాయిన్స్ హిక్సుగారు

లండన్, మే 2:—ఆంగ్లేయు లెందున్నను ప్రభుత్వమువారు వాని సత్వములను గాపాడుట. ఈజిప్టులో తనకు ఎక్కువ బాధ్యత గలవనియు ఈజిప్టు అపాయకమును ఆట నాడుచున్నదనియు ఉదారభావముతో గూడుకొన్న ఒక బడికను పర్యటించువాగాగ సమర్థించినను ఈజిప్టు ఆంగ్లి కరిందలేదనియు బ్రిటన్ ప్రభుత్వము విసిగించుటకు సత్వముం చు కొనిరినియు దెంపును ప్రపంచములో ఇతరవాతుల ప్రభుత్వముల కెవకైన ఆంతసందేశము సంపిన విండుగు బంధికో వారికి పూర్తిగ దెలియుననియు దేశముగూడ బ్రిటన్కు తోడ్పడుచున్నదనియు నుడిచిరి.

ఈజిప్టు ప్రత్యుత్తరమును బ్రిటన్ తృప్తికరముగ కలం చు నాయని యు బ్రిటిషు యుద్ధ నౌకలు అలగ్లాండియా, పార్లమెంటులో నేడు ప్రవేశించునాయనియు ఈజిప్టుప్రజలు ఆతరతకజూపుచున్నార. ప్రజలు నికత్తా నామగనున్నారట. ఆపరిల్లిల్లు ఆంతరించినదే. ప్రతియూర పియనుయొక్క యభిప్రాయమై యున్నది. అత్యవసరము స్పష్టముగనున్నది ఈజిప్టు ప్రభుత్వమునా రెట్టి ప్రత్యుత్తరము నిచ్చినను దానిని అనుసరించుచుండవలెను కోజు ఎట్లుగడు యనో యని సందియముగ నున్నది.

కెట్లెప్రభువే మరల జనీవాలో భారతప్రభుత్వ పతి నిధిగ నియమించు రుకొనుచున్నార. అవిషయమై ఎవరిని నియమించవలెనో ఇంకను ఆలోచించుచున్నారని మరెయొక వార్త వెలుపుచున్నది.

బాల్కన్ రాజ్యములందు గల్గిన భూకంపముల ఫలితము సహాయము చేయుటకు హాలిసమితివారు డాక్టరు రాజ్ సిన్హగారిని నియమించిరట.

అమానుల్లాగారి యఖండస్వాగతము

మొచ్చరిక

లండన్, (మెయిలు) ఏప్రిల్ 8:—బ్రిటిషుసత్రికులు అమానుల్లాగారికిచ్చిన అఖండస్వాగతమునుగూర్చి కొండంతగా పొగడుచుండ సోషలిస్టుసత్రికులొ ఒక క్రిటు మోపురించుచు న్నారు. ఈ అఖండస్వాగతములేమియు ఎటులేదను అమానుల్లా గారిని సామ్రాజ్యకాంక్షగల ఆరికజేతలవలతో తగల్గొను నటుల చేయు కట్టను ఎవరను ఏగగ. ఆతనికి చూపాలనిన సంగతులను జూపలేదు. లండనులో నన్న ఈజిప్టు గూడ యును జూపలేదు. వాతెనపైసబొమ్మనున్న గ్రామములను జూపలేదు. అయినట్లు కురిపించిన గొప్పగనము, ఈకేము పరిచాండక, అసీమా, ఆ ప్రీ కా ప ని చాండ్రను వీడించి సంపాదించి మని డెలువలేదు. అమానుగారి నెలువైన భువున్నటువల కే ముఖనవారి సంతను జేసిరి. ఆ మనకండ్లు ఇరిగి పువంగతు లెచ్చిచేసో జూపిరి. ఆలోచేయుటో సంద వలసిన విషయముల జూపి.

శ్రీవారి కేమెం డబ్బుగావలసినచో లండను లో ఇచ్చుటకు సంతోషముతో ఎందరో సిద్ధులగు నున్నారు. ఒక కాగితముమీద వీరు సంతకముజేసి ఇంతడబ్బు కావలెనని వ్రాసిన జాలును. అంతసొమ్ము కురియును. 10,000,000 పానులు వచ్చి పడును. అని సూచించిరి.

ఇంతకపూర్వము ఈజిప్టురాజు ఇస్మాయిలుకుగూడ ఇటులే జూపిరి. ఆతడు ఈజిప్టులో అంతలను మార్పులకు జేసిరి. వీరి కాలడు లండను సాహుకార్ల దగ్గర ఋణము జేరి.

సూయజ్ కాల్వను తెరచిన 7 సంవత్సరములకు ఈజిప్టు ఆరికపరిస్థితులు అంతర్జాతీయ పరిశీలనము నకు లోనైయుండెను. అదయిన యేజేండ్లకు ఇస్మాయిలుగారు రాజ్యమును గోల్పోయిరి. కెయిరోలో బ్రిటిషు సేనలు ప్రవేశించినవి. నేటికిగూడ అచటనే యున్నవి.

అమానుల్లాగారి కాకథ తెలియుననియు ఈపత్రికలము న ఎన్ని పర్యాయము లది ఆరికి జిప్తికి వచ్చి యుండునో యిది ఆ పత్రికి ఆశ్చర్యపడుచున్నాడు. దానిని జ్ఞాపకముంచుకొను నటుల చేయవలెను. అమానుల్లాగారు వారిలలో జిక్కుకొన కుండ మోపురించవలె ననుచున్నాడు

దక్షిణఆఫ్రికా దేశీయ పనివాండు

(బీము సర్వీసు)

లండన్, మే 2:—దేశీయ ఆఫ్రికా పనివాండ్రలో ఆదోశన బదులుదేరెనని దక్షిణ ఆఫ్రికావార్తలు వెలుపుచు న్నది. అధికారులు కఠినచర్యల నవలంబించుచున్నారట. ఈఆం దోశన నాయకడను కైనింట్లు కడలిగారిని ఆరుగురు అనుచరులను అరెస్టుచేసిన దెలియుచున్నది వీరిని జూనియరువాద వదలి పెట్టిరి. త్వగలోనే విచారించెరట.

ఇండియా భావి ప్రభుత్వము

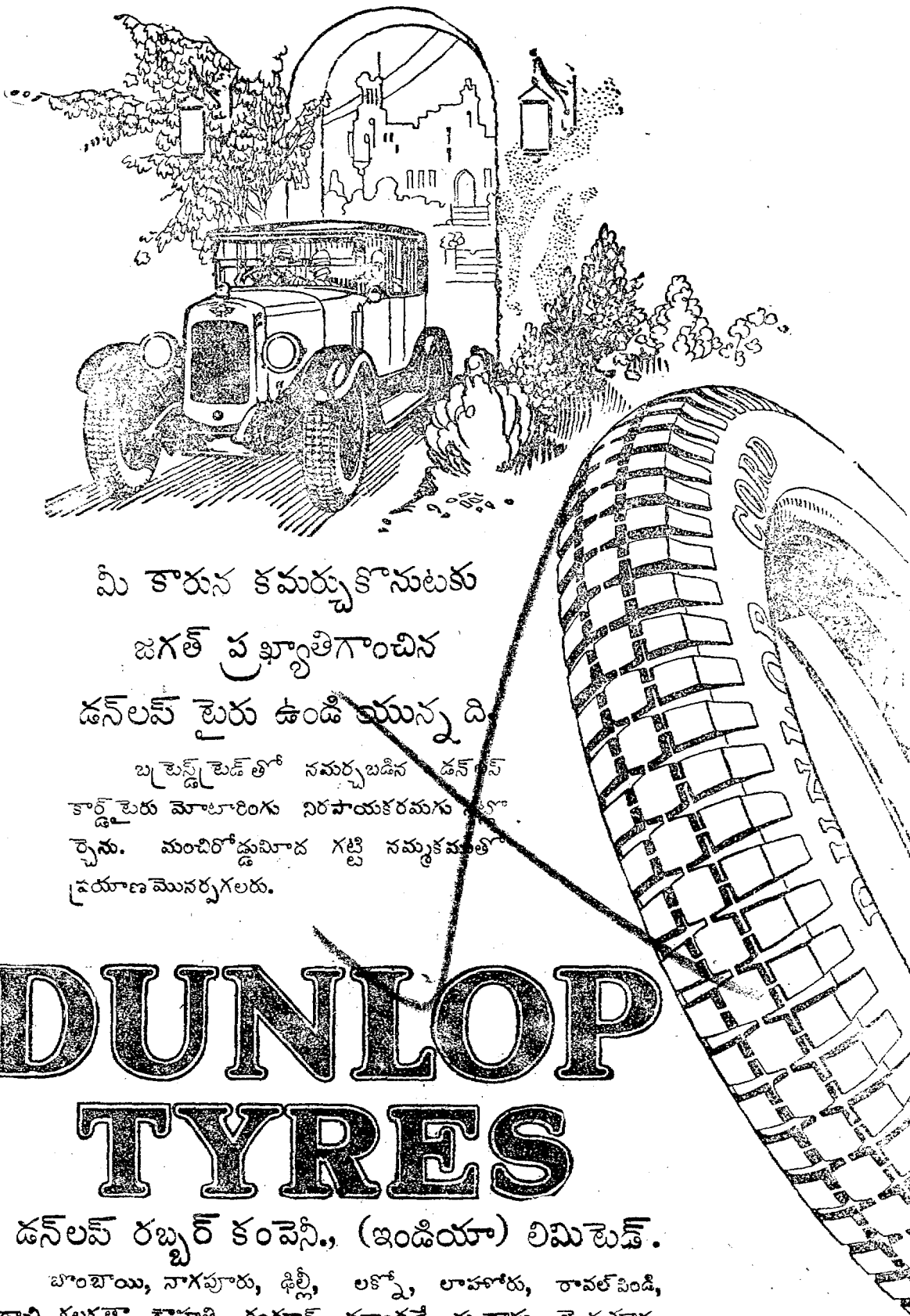
సంస్థానాధీశ్వరులు

(బీముసర్వీసు)

లండన్, మే 2:—భారతదేశ భావి ప్రభుత్వము, సంస్థానాధీశ్వరుల సంబంధమును నిర్ణయించుటకు నియతస్థు అందు ఇండియాపత్రిక ఇంకొకకమిటీని నూచించుచున్నది. నైరును ది చారణ సంఘము వారు పరిశీలించు విషయములను, బట్లరికమిటీవారు పరిశీలించువిషయములను ఒకటిగ నున్నవనియు వాటిరి కలిపి ఆలోచించవలెననుచున్నది. అందుచే రెండుకమిటీలకలిసి పనిచేయువార్తయు వెదక వలెననుచున్నది. బట్లరికమిటీతో ఆలోచించి సంస్థానములను స్వయంగా ఆలోచించుటకు నైరునుకమిటునును ఎత్తుపయధి కారమునిచ్చిర సాధ్యముననుచున్నది. ఇది విజుగానిచో ఇంకొకకమిటీని నియమించవలెనట. ఏపద్ధతవలంబించినను బ్రిటిషు ఇండియాలో సంస్కరణములను భారత సంస్థానముల సమ స్థితి ఆలోచించకుండజేయుటకు పిలువేదనుచున్నది.

4551-2

మీ కారున కమర్చుకొనుటకు

జగత్ ప్రఖ్యాతిగాంచిన

డన్లప్ టైరు ఉండి యున్నది

బ్రెస్ట్ టైర్లతో నమర్చబడిన డన్లప్
కార్ టైరు మోటారింగు నిరపాయకమగు
రైను. మండిరోడ్డుమీద గట్టి నమృతముతో
ప్రయాణమొనర్చగలరు.

DUNLOP TYRES

డన్లప్ రబ్బర్ కంపెనీ, (ఇండియా) లిమిటెడ్.

బొంబాయి, నాగపూరు, ఢిల్లీ, లక్నో, లాహోరు, రావల్ పిండి,
కరాచి, కలకత్తా, గాహతి, రంగూన్, మాండలే, మద్రాసు, బెంగళూరు,
కల్కికోట, కొలంబో.

4956

బొంబాయిలో వసంతోత్సవములు

బొంబాయి, మే 2—కూర్కాడి విద్యాలయ భవనము
లో జరిగిన సభ కథ్యక్షత వహించు జోషీ ఎమ్. ఎల్. ఏ.
సమైక్యతల సన్మాయముగా కాల్యుటను నిరసించెను. ఇట్టి
దొండగములు జరుగకుండ చాచుటకు చట్ట మందుట అ
సరమని చెప్పిరి. అంగములో పరిస్థితులు వేరని చెప్పిరి. ర
యల్ ఆఫ్ చదివినతరువాత ఒక ఘంటకుగాని వారు కాల్యు
టకు మొదలుపెట్టరు. ఇంతలో ప్రజలు వెల్లిపోయిన కాల్యు
టే యుండవు.

సభలో నీక్రిందితీర్మానములు చేయబడినవి.

(1) వాషింగ్టన్ సభలో 8 గంటలు వాత్రమే రోజు
కు పనియుండవలెనని చేసిన తీర్మానము నేరేములును అను
సరించకుండుటను ఈ సభవారు ఖండించుచున్నారు.

(2) ఈ 8 గంటల తీర్మానమును మార్చవలెనని అంగ
ప్రభుత్వమువారు చేయు ప్రయత్నముల నీ సభవారు చేయు
ప్రయత్నముల నీ సభవారు నిరసించుచున్నారు.

(3) ఇండియన్ ఫ్యాక్టరీ ఆఫ్ టెక్స్టైల్స్ మైక్న
ఆఫ్ టెక్స్టైల్స్ (బొంగళూరు) 48 గంటలపనియుండునట్లుగా మార్చ
వలెనని యీ సభవారు అభిప్రాయపడుచున్నారు.

(4) పారిశ్రామికతగాదాలలో పోలీసు
వారు చూటి చూటికి కాల్యుట ఉచిత
ము కాదనియు, ఇట్లు చేయుటలన విల్లుముజనులకు వద్ద
చేసినట్లులననియు ఈ సభవారు తలచుచున్నారు.

(5) కాల్యుట జరిగినప్పుడు ప్రభుత్వపు టుత్తరపుం
లేక కార్మికులవారిని ప్రాసెక్యూషన్ చేయుటకు ప్రజలకు హ
క్కుండవలెను.

బొంబాయి, మే 2—పెరేలో నిన్న సాయంత్రము
సంతోత్సవములు జరుపుటకు సభజరిగెను. (బ్రాడ్ గారగా)

సవాధిపత్తము వహించిరి. ఆయన ముచ్చటించుచు (టేడ్
యూనియన్ ఉద్యమమును అభివృద్ధి చేయవలసినదిగ కోరెను.
ప్రపంచముఖములను స్వల్పసంఖ్యాకులే యనుభవించరాదనియు,
వీధులగుడ ఆనుఖమునందు పాల్గొనవలెననియు వారు చెప్పిరి.

కార్మికులలో వికమత్స్య ముండవలెననియు, 8 గంటలు
మాత్రమే పనియుండవలెననియు, పిల్లలను పనిలో నుంచరా
దనియు, పనిలేనివారికి ప్రభుత్వము వారు
తగుసాయము చేయవలెననియు తీర్మానించ బడినవి.

(ఫీ (పెన్.)

కలకత్తాలో వసంతోత్సవములు

కలకత్తా, మే 1—బెంగాల్ (టేడ్ యూనియన్
ఫెడరేషన్ పక్షమున కలకత్తా కార్మికులు వసంతోత్సవములను
జయప్రదముగా జరిపిరి. పెద్దజెండాలు చేతులందు బూని
వారు పురమునందూరేగిరి సరినాళకాంతి బోనుగారు సాయం
త్రము జరిగినసభ క్రాసవాధిపత్తము వహించిరి. (స్నాట్
మొదలగు లేబర్ నాయకులు వసంతోత్సవముల విషయములు
మాట్లాడుచు, వచ్చేసంవత్సరము ఉత్సవములు ఇంకా జయ
ప్రదముగా జరుగునని వచించిరి.

ఈ ఉత్సవముల సందర్భములో పోలీసు కమిషనరు
గారు 1866 సం॥ 4వ బెంగాలు ఆక్టు 62 ని టెక్ వను ప్రకా
రము నాయకులను ఉత్సవములను శాంతియుతముగా జరుపవల
సినదని ఆజ్ఞాపించిరి.

లాహోరు మే 1—ఈనాయంత్రము మోచీగేటువద్ద
వసంతోత్సవములు జరిగెను. కార్మికుల అభివృద్ధికోరుడు ఉప
న్యాసములు చేయబడిన. లిలోవాబొంబాయిలో పోలీసు
కాల్యుట ఖండింపబడినవి.

(ఫీ (పెన్.)

జమ్షద్ పురం సమ్మెలు

కర్మాగారము లన్నియు మూయబడినవి

జమ్షద్ పురం, మే 1—తాతాఇనుము, ఉక్కుకంపె
నీలలో సమ్మె ఆగోజున కాకోజా విషమరూపమును చాల్చు
చున్నది. అధికారులు బాయిలర్ శాఖ కార్మికులు పనులకు రా
నందున కర్మాగారములను నడుపుటకు వీలులేదని ప్రకటన గా
వించిరి. కావున యంత్రాలయములన్నియు నేడు మూయబడి,
ఎస్తునిర్మాణము జరుగునని తోచువరకు తెరవబడవు. కార్మికు
లు పనులకురాని రోజులలో జీతము లివ్వబడవని ప్రకటించబడి
నది. పనులకు వచ్చినవారు సయితము తిరుగగొట్టబడిరి. పని
వారిలో ఉద్రేకము ప్రబలినది. లే బి ర్ స ం ఘ ము
బహిరంగసభను సమకూర్చుచున్నది. గూర్కా పోలీసులు కా
పలాకాయుచున్నారు. పోలీసు ఉన్నతాధికారులందరూ తయార
గానున్నారు. ఇంతవరకు సమ్మెదాడులను పనినండి పంపి
నేయబడినవారును శాంతముగానే యున్నారు. హెచ్చుతగ్గు
లేమియు లేవు.

పాకీవారు వీధులూడ్చువారివిషయమై వారు పనులలో
చేరిన తరువాతగాని కష్ట నిష్ట పురములను
నిచారిం చుటకు వీలులేదని అధికా
రులు చెప్పుచున్నారు. ప్రస్తుతము గ్రామపరిషత్తు లేమియు
బాగుగాలేవు. (ఆ. (పెన్.)

జమ్షద్ పురం, మే 1—ఇతరస్థలములనుండి వచ్చిన 60
మంది వీధులూడ్చువారు నేడు పోలీసు సహాయముతో పను
లారంభించిరి. ఈరోజు 60 మంది వత్తురట. (ఫీ (పెన్)

ఏలూరు మునిసిపాలిటీ

మా మునిసిపాలిటీ గత సం 20 వ తేదీలున్న యిదివరలో ఏలూరు తహసీల్ దారుగా నుండియున్న రాజరత్నంగారి స్వాధీనంలోనికి వచ్చినది. అప్పటినుంచి కాన్సిల్ లోకయే సమస్తకార్యకాండలు రాజరత్నంగారే జరుపుచున్నారు. వీరు అధికారుల బాధ్యతలు గుర్రెంగి నడుతురను ప్రజలనమ్మకము వీరి ప్రస్తుత చివరకర్మ బలపరచుచున్నది. ప్రజలహక్కులను గుర్రెంగి పర్యజవామోదకరమైన పరిపాలన ఎట్లు చేయవలయునో రాజరత్నంగారు గ్రహించిచేయుచున్నారు. ఇట్టిసర్వసమర్థుని మాకిచ్చి సక్రమపరిపాలనకు ప్రోవహపినందున మాజిల్లకల్లెక్టరు బూడ్ డోల్ఫారిని, మద్రాసు గవర్నమెంటు ప్రధానమంత్రిని నే నెంతయు అభినందించుచున్నాను.

ఈ మునిసిపాలిటీకి గల కొన్నిహక్కులు ప్రజలకు గల కొన్ని వ్యత్యంతములు పోయినవను చింత ఎల్లరు మఱచునట్లు రాజరత్నంగారు పట్టణమంతటను చక్కని ఏర్పాట్లు గావించుచున్నారు. ప్రాతఃకాలముననే బహువిధులన్నియు నీటితో తడుపబడుచుండుట వార్డు మేస్ట్రీలు క్రమముగా తమతమ వార్డులను ప్రతిదినము ప్రాతఃకాలముననే చూచుచు ప్రతిసంధ్య తిరిగి వీధులను పరిశుభ్రపరచుటలో తగు శ్రద్ధ తీసికొనుటయు నేను చూచి ఎంతయోకాలమైనది. మరల నీటికి శాకనులపండువుగా అట్టి ప్రజాహితకార్యములను యిప్పుడు చూచుచున్నాను. ఇట్టి ఏర్పాట్లకు రాజరత్నంగారు రెంతయు వందనీయులు.

మా పట్టణమునకు ప్రస్తుతముగల దుస్థితిని తొలగించుటకు రాజరత్నంగారికి ఎన్నియో అనాళములుగలవు. రోడ్లు చాలదుస్థితిలో నున్నవి. జానంపేట మెట్లలు యిందులకు కారణమని నేను వ్రాయనక్కరలేదు. అదియును గాక మెట్లలు రోడ్లపై పరచినప్పుడు నీరు పరిగా పోయక దానిని చక్కపరచుచు పరిష్కరిస్తే ముర్రోలరు లేక రోడ్డువేసిన వెంటనే యిండ్లలోనుండి ప్రవహించు మురికినీరు పోవు ఆధారములు సరిగాలేక పోవుటవలన రోడ్ల దుస్థితి తప్పకలేదు. సాధ్యమైనంతవరకు యీ పట్టణమునకు స్త్రీముర్రోలరు నొకదానిని తెప్పించి జానంపేట మెట్లలు తెప్పించి కంట్రాక్టరుచేయు పనులను శ్రద్ధతో గమనిం మురుగునీరును రోడ్లపై ప్రవహించకుండ తగు యత్నములను గావించి ముఖ్యముగా రోడ్లదుస్థితిని తప్పింతురగాకయని రాజరత్నంగారిని ప్రార్థించుచున్నాను.

దీనికన్న ముఖ్యమైనది అవసరమైనది మంచి నీటిసదుపాయము. ఈ పట్టణము జిల్లా ముఖ్యపట్టణముగా ఏర్పడినప్పటినుండియు జనసంఖ్య పెరిగినదని నేరగా వ్రాయనక్కరలేదు. చాలాకాలమునుండి మంచినీరు సమృద్ధిగా లభించక వేసవికాలముందు ప్రత్యేకముగా పంపునీరు కోరినప్పుడు లభించుటలేదు. ఇతరగ్రామములనుండి వేసవికాలములోజాలలో వచ్చిన ప్రజలకు పశువులకు నీటిసదుపాయములు చాల తక్కువగానున్నవి. పట్టణములోనున్న మునిసిపాలిటీ మంచినీటి చెరువులు మరమ్మత్తులలోక ఎక్కువనీరును నిలువచేయుటకు వీలులేక ఆచెరువులలోనున్న తామరనాచువలన నీరు త్వరలోచెడిపోయి త్రాగుటకు పనికిరాకుండ పోవుచున్నది. దెనర్ల పేటలోనున్న గజివల్లి వారిచెరువు మంచినీళ్ల చెరువనిన్ని; జనులు చాలమంది ఆస్థాంతములలోవారు ఆచెరువునీటిని త్రాగుటకై యుపయోగించుటచేత ఆచెరువుకు చుట్టుప్రక్కల వీధులలో ముఖ్యముగా దెనర్ల పేటలో నీటికుళాయిలు మొట్టమొదట ఏర్పరచియుండలేదు. కాని చెరువును ప్రతిసంవత్సరము త్రవ్వించి ఆందులో నున్న మురికినాచువగయిరాలను తొలగించి నీరు నిలువచేయుట విషయములో తగు శ్రద్ధతీసికొనబడుటలేదు. ప్రస్తుతము ఆచెరువును బాగుచేయించి నీరు శుభ్రముగా నుండుటకు తగినసదుపాయములు కలగజేయుటయేగాక చెరువునీరుకంటె పంపునీరు ఆరోగ్యకరమగుటచేతనున్న, దెనర్ల పేట, కుమ్మరపేడి, గొల్లపీధులలో పంపులు వేయించి తగునీటి సదుపాయము చేయింపుట ముఖ్యపరమై యున్నది. ఈ గజివల్లి వారిచెరువుకు తూర్పుభాగమున నున్న మురికినీటికుంట్ల యొకటిగలదు. అది జనులకు ఉపయోగకరము కాకపోయినను అల్పవయస్స అధికావమానములకు నిలయమై దుర్వాసన గలిగించి ఆసారోగ్యకరమగు స్థల మనిపించుకొనుచున్నది. ఈ బాధను తొలగించవలసినదిగా రాజరత్నంగారిని మిక్కిలి ప్రార్థించుచున్నాను.

ఈ పట్టణమందుగల పంపులనుండి నీరు భారాళముగా ప్రవహించుటకైనను మరియొక పంపులచెరువు అత్యవసరమని భావించుటచేత దానివిషయమై కొన్ని ప్రయత్నములు జరిగి యుండుట చేతనున్న గృహములలోనికి పంపునిచ్చుటకున్న, రెండవచెరువు అనతికాలములో ఏర్పాటుచేయించి పట్టణమునకుగల మంచినీటి యిబ్బందిని తొలగించి రాజరత్నంగారు శాశ్వతక్షేమిని బడయుదురుగాక.

ఈపట్టణములో ప్రవహించుమురుగునీటిలో సగముభాగముతూర్పువీధిలోనున్న ఏడుకాలువగుండ ప్రవహించుచున్నది.

నిరూపించబడినది.

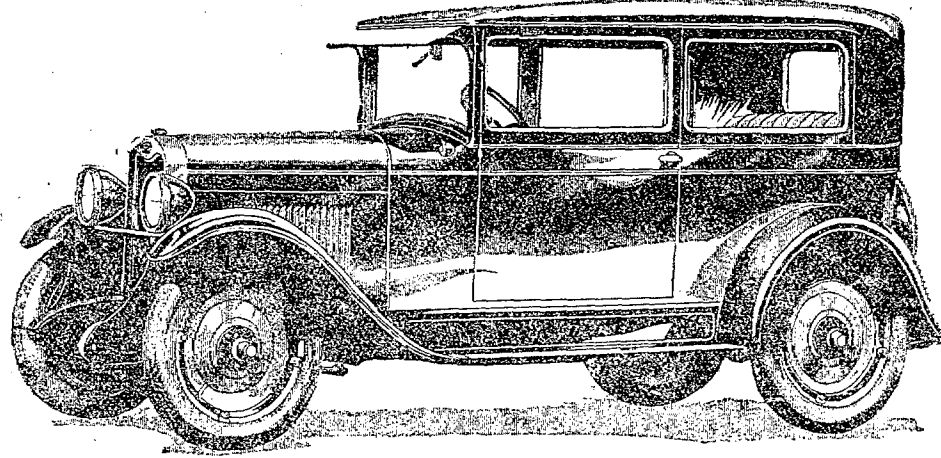
ఎల్లప్పుడు నాయకత్వము వహించుచున్నది. 1928 సం॥ చివర్ లెట్ తక్కువ ధరలో పొందదగిన కారులన్నిటిలోకి ఘనతవహించదగినది. యేటేట అభివృద్ధి గాంచబడిన మార్పులకు లోనగుటచే ఆటోమొబైల్స్ తయారొనర్చువారందరలో మిగుల ఉన్నతస్థానమును నాక్రిమించియున్నారు. చివర్ లెట్ నందు అభివృద్ధిగాంచిన సూత్రాంశములు వ్యక్తమైనవి.

ఊహలమీద నొనర్చబడినవి కావు. జనరల్ మోటారుకంపెనీవారు 30 అక్షల మైల్లదూరము ప్రయాణమొనర్చి పరిశీలించిరి. ప్రతిఅంశమును పరీక్షకులోనయి సరియని నిరూపించబడిన తదుపరి యే ఏర్పాటుగా వింపబడుచున్నది. అందువలన ననే 4 చక్రముల బ్రేకులు, సవినమైన ఇంజను, నిడుపైన బ్రాకలిగిన 1928 చివర్ లెట్ డబ్బువిలువకుపొందదగిన కారలలో కెల్ల శ్రేష్ఠమైనది.

సింప్లన్ అండు కో లిమిటెడ్.

మద్రాసు.

ఉదకమండలం.

వర్ష కాలమున యీ ఏడు కాలవల స్థితి చూచినవారికి ఆ చుట్టు ప్రక్కల నివసించు ప్రజలదుస్థితికి బాటి కలగకమానదు. ఈ కాలవలం ప్రవహించు స్థలమున్ను, యీ కాలవలను ఆనుకొని యున్న పిచ్చిగుంటయును స్థలమున్ను, పాముఖాశాలకింద ఉపయోగించబడుచున్నవి. పట్టణముమధ్య యిట్టి అసారోగ్య ప్రదేశము యుండుట చాలబాధకరము. గనుక యీ యుస్థితిని సాధ్యమైనంత త్వరలో తొలగించి అంటువ్యాధులనుండి ప్రజలను కాపాడి చిరకాలమునుండి ఎవరును తీర్చలేని యీ సమస్యను రాజరత్నంగారుతీర్చి శాశ్వతక్షేమిని బడయుదురు గాక! ఈ పట్టణముధ్యమందు ఉన్న చందాబిల్ టోలో పేర య్య చెరువు ఈ పట్టణమునకు పెనుమచ్చయై యున్నది. ఈ మచ్చను మార్పుటకు ఎన్నో ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. కాని సఫలము కాలేదు. ధికారియుగు రాజరత్నంగారు ప్రయత్నించి యీకళంకమును కడగివై తురుగాక! ఇందు ఈ పట్టణమందు చాలవొట్లగల లోట్లను పూర్తిచేసి ప్రజలకు యుపయోగకరమైన కార్యములు గావించి ప్రజలమెప్పుడు ప్రభుత్వమువారి మెప్పునుపొంది చిరకాలము పరిజ్ఞురురు గాక!

అన్నిటికన్న ముఖ్యమైనది వెంటనే గమనింపదగినది పట్టణమునకు కావలసిన డ్రైనేజి. ఈ డ్రైనేజికి సదుపాయము

లు వెంటనే కలగజేయనియెడల దోమలబాధతో మలేరియాజ్వరములతో యితర అంటువ్యాధులతో జనసంఖ్య కృశించి క్రుంగిపోవుచున్నార. అట్టిది వెంటనే మానపనియెడల ఎన్ని సదుపాయములు కలగజేసినను ఎట్టిలాభము కలగజేరదు. గనుక వెంటనే అవసరమైనచోట్ల ముఖ్యముగ ప్రదేశములలో మురుగుకాలువలు ఏర్పాటుచేయించి మురుగునీటిని బయటకు ప్రవహింపజేసి ప్రజలకు సదుపాయము కలగజేయుట అత్యవసరమైయున్నది. ప్రతిదినము ప్రాతఃకాలముననే తన సైకిల్ మీద బయలుదేరి వీధులన్నియుతిరిగి ఆయా చోట్ల ప్రజలకుగల యిబ్బందులను విచారించుచు అధికశ్రద్ధను తీసుకొనుచున్న రాజరత్నంగారికి పురవాసులతరఫున నేను వందనము లిర్పించుచున్నాడను. వీరికి మోటారుకారు ఉండుకొనుటకు గవర్నమెంటువారు అనకాళిమిచ్చినయెడల ప్రతిదినము పట్టణమంతయు యొకసారిచూచుటకు వీరికిగలిగియుండి యింకనుపట్టణమునకు కావలసిన సదుపాయములు కలగజేయుటకు వీలుగలుగును.

గుత్తా పెంకయ్యచౌదరి.

ప్రకటన

ఆంధ్రపత్రిక - భారతి

విజయవాడలో ఆంధ్రజిల్లాలో నుంచువారికి పి. పి. లు పంపుట సామ్యము ననుసరించి మొదలగు సాకార్యములు తేనందున దక్షిణ హైదరాబాదు 566 రెసిడెన్సీ బజారులో నుంచు నామపల్లి గారిశంకరవర్మ అండ్ కో., ఆంధ్రబుక్ షోవారిని మా ఏజెంట్లుగా నేర్పరచినాము. అంగ్రేజీ పోస్టు సాకార్యములు లేనివారు మా ఏజెంట్లకు వ్రాసి పత్రములు వ్రాసినాము తెచ్చించుకొన వచ్చును.

చందాలవివరము

ఆంధ్రజిల్లా పత్రిక సంవత్సరము (ఉస్మానియా)	28-8-0	కల్ హాద	24-0-0
ఆంధ్రజిల్లా పత్రిక సంవత్సరము (ఉస్మానియా)	14-4-0	"	12-0-0
ఆంధ్రజిల్లా పత్రిక సంవత్సరము (ఉస్మానియా)	7-7-0	"	6-4-0
ఆంధ్రజిల్లా పత్రిక సంవత్సరము (ఉస్మానియా)	2-9-0	"	2-2-0
ఆంధ్రజిల్లా పత్రిక సంవత్సరము (ఉస్మానియా)	4-12-0	"	4-0-0
ఆంధ్రజిల్లా పత్రిక సంవత్సరము (ఉస్మానియా)	1-4-0	"	1-0-0
ఆంధ్రజిల్లా పత్రిక సంవత్సరము (ఉస్మానియా)	2-6-0	"	2-0-0

భారతి (సచిత్రమాసపత్రిక)

రంగుల చిత్రపటములు, విద్యాంశులచే వ్రాయబడిన గద్య, పద్య, చారిత్రక, వరిశోధక, గాన, చిత్రకళ మొదలగు వ్యాసమును కథలు కలిగి అతిసుందరమైన ప్రకటింపబడుచున్నది.

సంవత్సరము	ఉస్మానియా	7-2-0	కల్ హాద	6-0-0
ఆంధ్రజిల్లా పత్రిక సంవత్సరము	"	6-9-0	"	6-0-0
విజయవాడ	"	0-12-0	"	0-10-0

పి. పి. బాల్గూల వ్రాసిన ప్రత్యేకము.

విజయవాడ ప్రకటింపబడినది:

నామపల్లి గారిశంకరవర్మ అండ్ కో.,

566, రెసిడెన్సీ బజారు, హైదరాబాదు, డక్కన్.

ఆంధ్రగ్రంథమాల

నెం. 7 తంబుశెట్టిపేటి, మద్రాసు.

ఈ గ్రంథమాలయందు విజ్ఞానాభ్యుదయమునకు సాధనము లై వివిధవిషయములకు సంబంధించిన గ్రంథములు రెండుమాసముల కొక గ్రంథమునందు ప్రచురింపబడును.

వెలువడిన గ్రంథములు

- శతకమంజరి (భక్తిసంపుటము): వృషభిష, సర్వేశ్వర, దేవకీనందన, ఒంటిమిట్టరఘువీర, నారాయణ, కాళహస్తీశ్వర, దాశరథి, రంగశాయి, రామతారక, రామచంద్ర శతకములు పది యిందు గలవు. ఒక్కొక్క శతకమునకు పీఠికయు, పాఠభేదములును గలవు. (ఈ శతకములు విడిగను దొరకును.) ౧-౫-౦
- బసవపురాణము (ద్విపద): పాల్కురికి సోమనాథుడు. అనేక తాళపత్రమాతృకలను బరిశీలించి కూర్చిన మూలము. పాఠభేదములు సూచించబడినవి. శ్రీ వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు వ్రాసిన విపుల మగుపీఠిక గలదు. ౨-౫-౦
- గాంధీమహాత్ముని బెల్లాము కాంగ్రెసు అధిష్టానము ౦-౪-౦
- కమలాక్షి. (చిన్న విచిత్రకథ): శ్రీ రాయసం వేంకటేశ్వరుడుగారు, యమ్. ఏ. యల్. టి. ౦-౫-౦
- నీతినిధి: ఇది యొక యుత్కృష్టనీతిగ్రంథము. ఇది తొలుదొల్ల రెండువేలెండ్లకు ముందొక భారతీయ పండితునిచే తిలకభాషయందు రచియింపబడి పదవడి యనేకభాషల బరివర్తితమై వ్యాప్తిని గన్నది. అనువాదకులు శ్రీ వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు ౧-౪-౦
- త్యాగరాజస్వామిచరిత్రము (పద్యకావ్యము): శ్రీ పసుమర్తి కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి కృతము. శ్రీ రామభక్తాగ్రణియు, గాయకపితామహుడు నగు శ్రీ త్యాగరాజుగారి చరిత్ర మిందు సరసముగ వర్ణింపబడినది. సందర్భానుసారముగ త్యాగరాజుగారు రచించిన కృతులును నిందు జేర్చబడినవి. ౦-౧౦-౦
- ధన్వంతరము (వచనము): బౌద్ధమత ధర్మప్రబోధకగ్రంథ మగు 'త్రిపిటకము' నందలిది. బౌద్ధమతధర్మతత్త్వము లిందు జక్కగా ప్రతిపాదించబడినవి. అనువాదకులు శ్రీ కేశాబి రంగాచార్యులుగారు, యమ్. ఏ. యల్. టి. ౦-౧౦-౦
- భీష్మడు (అయిదంకముల నాటకము): నాట్యదేశపు కవిశిఖామణి యగు ఇబ్నె నను గారి వ్రాండు అను నాటకమున కనువాదము. అనువాదకులు శ్రీ పాణికా పిచ్చిరెడ్డిగారు. బి. యే. (ఆనర్పు) ౧-౦-౦

వెలువడిన గ్రంథము

- జీర్ణవిజయనగరచరిత్రము: శ్రీ కుందూరి శివశర్మచేతగా, బి. యే. శ్రీకృష్ణదేవరాయ సామ్రాజ్యలక్ష్మీపీఠ మగు విద్యానగరము (హంపిశిలముల) యొక్క వ్రాసినచరిత్రము, ప్రకృత శీర్షికలను నిందు వర్ణితము లైనవి.

కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు, స్వస్థాపకుడు.

AMRUTANJAN

BEST INDIAN PAIN BALM

Price Annas 10 only.

AMRUTANJAN DEPOT.
BOMBAY & MADRAS.

యధార్థము?

మనసులారా! మానవుడు తన సహస్వరూపమును అద్భుతముగా ప్రతిబింబమును సులభముగా సృష్టించుకొనుచున్నట్లు "తాత్పర్యము" అను గ్రంథములో మానవుని యనాపరములయందు పురోభివృద్ధికి జీర్ణవృద్ధి ధర్మములు జెప్పబడిన (4) వేదముల (1180) ఉపనిషత్తుల (84) శాస్త్రముల (32) పురాణములయొక్క సారాంశము పండితులు, పామరులు, స్త్రీలు, బాలురుగూడ తెలిసికొని యనుభవించుటలు శ్రుతి, స్మృతి, మాన, పురాణ ప్రతిపాదక, సిద్ధాంతయోగముగా తెలుసుటలతో వ్రాయబడి పండ్లెందులో సాహసముతోగలిగి నొక గ్రంథముననున్నది.

కాబట్టి మనస్సులైజన్మించినందుకు ఫలపాప్తిపాతకు భూకంఠైన తరుణోపాయము వృధాగా వెళ్లుదుమృత్యానక (కొద్ది ప్రతులుమాత్రమే యున్నవి) త్వరగా తెప్పించుకొని యిందలి ధర్మములగ్రహించి సుఖించుడి? సుఖించుడి? నల పోవేజుగాక రూ. 1-4-0.

అడ్రస్ : రంగనాయకులుగారు, గుంటూరు జిల్లా, నేలపాలెం పోస్టు, భూభాగ, తిమ్మ సముద్రం.

ప.రా : గ్రంథాలయములకును టోకుగా శీయువాడికి "ఒక రూపాయాకి" మాత్రమే పంపబడును. (4725)

గోవ్వపత్తాత్రత రిజిస్టరు కాబడినది మంచితరుణము. అహింసావ్రతము గోవధనాపుటకు సభ్యతవహించుచు.

మనతపహించిన శ్రీ గౌతమీ

గోరక్షణ సంఘవిజ్ఞప్తి గమనింపుడు

మహాశయిలారా! లోకకళ్యాణార్థము రాజమండ్రిలో స్థాపించియున్న శ్రీ గౌతమీ గోరక్షణ శరణాలయము నందు సంఘసహాయమున దిక్కులేని వీధి గోష్ఠ్యవ భావములు ఆ సంఘాధ్యక్షముగా రక్షించి పోషించుటకును సాధ్యమైనంత త్వరలో గోవధనాపుటను పురమధ్యము 2 లక్షల మందిపురగల గోష్ఠ్యోత్సాహ బిల్లింగులు క్రయముపొంది దీనియందు ఈ ధర్మ సంస్కృతిప్రతిష్ఠించి రిజిస్టరు చేయించువారము. ఈ ఉద్యమము యొక్క సంపూర్ణకార్యసాధనలకు సహాయము పట్టులు లక్షలాదిద్రవ్యము ఆవశ్యకమైయున్నది ఇట్టికి ఈసంఘమున హిందూమహామండలియూ, సోదరహిందూలు యము శక్తియుసారము సత్పాత్రదానమునగ 10 లక్షల మంది మహారాజ పోషకులు మొదలు సహాయులవరకు సభ్యతవహించి యుత్సాహు. ఈ సంఘమున సభ్యత, సహాయుల వుద్యాత్ములు కనీసము నాలు 15 1 రూపాయకు తక్కువలేని చందాదయచేసి సభ్యతవహింప. పార్శ్వపు ధున్నారము. చందా పంపించేడి దాతలు తమసంపూర్ణమైన యద్రస్సుతో రాజమండ్రికి శ్రీ గౌతమీ గోరక్షణ సంఘము, పేర. పోస్టుద్వారా ఇక న్యూరుగాను మనియ్యారగాను సామ్యపంపిన వెంటనే రసీదు అందచేయబడును. కోరిన వారికి రూ. 1000 కు కార్యక్రమము పంపబడును—ఇట్లు శ్రీ గౌతమీ గోరక్షణసంఘ ప్రధాన కార్యదర్శి, జేవరపల్లి పెంకట సరసింహుడు, రాజమండ్రి. 4408

కృష్ణాపార్థసంబంధము

ఇందు దాక్షుడు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తి శాస్త్రిగారు సమస్తాయుర్వేదోపద్యములు తయారుచేయబడుచున్నది. అతి చాక. కోరినచో పి. పి. గ. పంపబడును. కేటలాగు ఉచితము. 2085 (ప్ర. నెం. 9)